

**Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej
(IRiESD)
BARTER S.A.
nr 2**

Białystok, kwiecień 2016r.

BARTER S.A.

15-281 Białystok, ul. Legionowa 28
tel. 085 74 85 300, fax 085 74 85 299
REGON 050835467, NIP 966-13-88-342

**Dyrektor Finansowy
Członek Zarządu**

Zdzisław Łapicz

PREZES ZARZĄDU

Bogdan Rogaski

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. Definicje	4
3. Procedura zmiany IRiESD	10
4. Przepisy prawa i dokumenty związane	11
5. Charakterystyka systemu dystrybucyjnego.....	13
6. Parametry jakościowe paliwa gazowego.....	16
7. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania Systemu dystrybucyjnego	19
8. Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego	20
9. Współpraca OSD z operatorami współpracujących systemów gazowych	20
10. Prawa i obowiązki Odbiorców	21
11. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego	24
12. Prawa i obowiązki strony umowy dystrybucyjnej	29
13. Warunki świadczenia usług dystrybucji	31
14. Procedura zgłaszania umów do realizacji.....	35
15. Zasady składania Zbiorczego Zgłoszenia Zapotrzebowania	39
16. Procedura zmiany sprzedawcy	40
17. Praca w systemie dystrybucyjnym	43
18. Wymiana informacji pomiędzy stronami umowy dystrybucyjnej.....	44
19. Fakturowanie i płatności	47
20. Zgłaszanie PZD do realizacji.....	49
21. Alokacje ilości paliwa gazowego w punktach wejścia i wyjścia	51
22. Bilansowanie paliwa gazowego	55
23. Zarządzanie ograniczeniami w systemie dystrybucyjnym	59
24. Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych	63
25. Układy pomiarowe i zasady dokonywania pomiarów	65
26. Postanowienie końcowe.....	71

**CZĘŚĆ I:
POSTANOWIENIA OGÓLNE**

1. WSTĘP

- 1.1. Niniejsza Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD) reguluje warunki świadczenia usług dystrybucji w systemie dystrybucyjnym BARTER S.A. z siedzibą w Białymstoku, wyznaczonej decyzją Prezesa URE na Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD).
- 1.2. IRiESD, opracowana przez OSD zgodnie z wymogami art. 9g Ustawy Prawo energetyczne, określa zasady świadczenia usług dystrybucji, warunki korzystania z sieci dystrybucyjnej, a także warunki i sposób prowadzenia ruchu i eksploatacji oraz planowania rozwoju tej sieci. IRiESD stanowi integralną część umowy dystrybucyjnej lub kompleksowej.
- 1.2. Zgodnie z wymogami art. 9g ust. 5 ustawy Prawo energetyczne niniejsza IRiESD uwzględnia wymagania określone w IRiESP.
- 1.3. Z uwagi na fakt, że liczba odbiorców przyłączonych do sieci OSD nie przekracza 100 tys., a ilość dostarczanego odbiorcom paliwa gazowego nie przekracza 150 mln m³, zgodnie z art. 9g ust. 8a ustawy Prawo energetyczne, niniejsza IRiESD nie wymaga zatwierdzenia przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE).
- 1.4. Niniejsza instrukcja została skonsultowana z użytkownikami systemu w trybie określonym w art. 9g ust. 2 oraz 9g ust. 8 ustawy Prawo energetyczne.
- 1.5. Wszystkie zmiany IRiESD wprowadzane będą zgodnie z przepisami art. 9g ustawy Prawo energetyczne oraz procedurą opisaną w pkt. 3.
- 1.7. Odbiorcy przez podpisanie Umowy kompleksowej z OSD a ZUD przez podpisanie Umowy dystrybucji z OSD zobowiązują się w całym okresie jej obowiązywania do przestrzegania wszystkich zapisów IRiESD, zgodnie z aktualną jej wersją. ZUD jest zobligowany do wprowadzenia do umów kompleksowych zawieranych z jego odbiorcami ZUD postanowień zobowiązujących odbiorców ZUD do przestrzegania wszystkich postanowień IRiESD.

2. Definicje

- 2.1. Zwroty stosowane w IRiESD oznaczają:

Alokacja	Przypisanie poszczególnym ZUD lub odbiorcom ilości paliwa gazowego przekazanego do dystrybucji w punkcie wejścia lub odbieranego w punkcie wyjścia.
Awaria	Zdarzenie niespodziewane, które spowodowało znaczną utratę technicznej sprawności sieci dystrybucyjnej, lub przyłączonych do niej sieci, instalacji lub urządzeń, lub bezpośrednio poważne zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia, środowiska, lub nagłą konieczność przeciwdziałania powstaniu takich zagrożeń lub ich uniknięcia oraz usunięcia skutków spowodowanych ich wystąpieniem i mogąca powodować ograniczenia w dostarczaniu, dystrybucji lub odbiorze paliwa gazowego.
Bilansowanie	Działalność gospodarcza wykonywana przez OSD polegająca na pozyskaniu i wyznaczeniu wszelkich danych niezbędnych dla właściwego rozliczenia i zbilansowania mająca na celu zrównoważenie ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego z systemu dystrybucyjnego oraz rozliczenia z tytułu niezbilansowania

w danym obszarze dystrybucyjnym.

Ciepło spalania	Ilość energii, która zostałaby wydzielona w formie ciepła w wyniku całkowitego i zupełnego spalania w powietrzu 1 m ³ paliwa gazowego w warunkach normalnych, gdyby reakcja zachodziła pod stałym ciśnieniem absolutnym 101,325 kPa, wszystkie, oprócz wody, produkty spalania były w stanie gazowym, para wodna utworzona w procesie spalania uległa kondensacji i wszystkie produkty spalania (zarówno produkty w stanie gazowym jak i woda w stanie ciekłym) zostały doprowadzone do temperatury 25°C.
Cena Referencyjna Gazu (CRG)	Cena stanowiąca średnioważoną cenę ustaloną na bazie kosztów zakupu paliwa gazowego przez OSD w miesiącu gazowym poprzedzającym miesiąc, w którym cena ta będzie miała zastosowanie.
Ciśnienie	Ciśnienie paliwa gazowego mierzone w warunkach statycznych jako nadciśnienie, będące różnicą pomiędzy bezwzględnym ciśnieniem statycznym paliwa gazowego, a ciśnieniem atmosferycznym.
Dni robocze	Dni od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
Doba gazowa	Okres od godziny 6:00 danego dnia do godziny 6:00 dnia następnego.
Dokument dostawy	Dokument wystawiony przez producenta gazu LNG, określający m.in. parametry jakościowe paliwa gazowego.
Dystrybucja	Transport paliw gazowych sieciami dystrybucyjnymi w celu ich dostarczenia do odbiorców.
Gaz ziemny (PN-C-04750)	Gaz palny, którego głównym składnikiem jest metan i który wydobywany jest z podziemnych złóż gazu ziemnego.
Gaz LNG	Skroplony gaz ziemny.
Instalacja LNG	Instalacja skroplonego gazu ziemnego w rozumieniu ustawy Prawo energetyczne, służąca do magazynowania gazu LNG, regazyfikacji gazu LNG i wprowadzenia tego gazu do systemu dystrybucyjnego.
Liczba Wobbego (PN-C-04750)	Stosunek wartości ciepła spalania paliwa gazowego, do pierwiastka kwadratowego jego gęstości względnej, w tych samych warunkach odniesienia.
Metr sześcienny (m³)	Metr sześcienny suchego paliwa gazowego w warunkach odniesienia: ciśnienie 101,325 kPa i temperatura 273,15 K (warunki normalne).
Miesiąc gazowy	Okres od godziny 06:00 pierwszego dnia danego miesiąca do godziny 06:00 pierwszego dnia miesiąca następnego.
Moc umowna	Określona w umowie dystrybucji lub w umowie kompleksowej maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego w warunkach normalnych, która może być przekazana do dystrybucji w punkcie

wejścia lub odebrana z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia.

Moc przyłączeniowa	Planowana, maksymalna godzinowa możliwość dostarczania lub pobierania paliwa gazowego, służąca do zaprojektowania przyłącza, określona w umowie o przyłączenie do sieci, wyrażona w [m ³ /h] w warunkach bazowych.
Niezbilansowanie	Różnica pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonego do dystrybucji w punktach wejścia i pobranego w punktach wyjścia w ramach danego obszaru dystrybucyjnego, wyliczona w oparciu o wyniki pomiarów i sposoby alokacji.
Nominacja	Oświadczenie ZUD przekazane do OSD dotyczące ilości paliwa gazowego, która będzie dostarczona przez ZUD w określonym czasie do systemu dystrybucyjnego w punktach wejścia i odebrana w punktach wyjścia.
Obszar dystrybucyjny	Wyodrębniony fragment danego podsystemu dystrybucyjnego zasilany z określonego punktu/ów wejścia.
Odbiorca	Każdy, kto otrzymuje lub pobiera paliwa gazowe na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym.
Odbiorca w gospodarstwie domowym	Odbiorca końcowy dokonujący zakupu paliw gazowych wyłącznie w celu ich zużycia w gospodarstwie domowym.
Odbiorca końcowy	Odbiorca dokonujący zakupu paliw gazowych na własny użytek.
Okres bilansowy	Ustalony w umowie dystrybucyjnej przedział czasowy, pomiędzy kolejnymi odczytami układów pomiarowych, będący podstawą do rozliczania niezbilansowania ZUD.
Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD)	BARTER S.A. z siedzibą w Białymstoku, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie dystrybucyjnym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci dystrybucyjnej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.
Operator Systemu Przesyłowego (OSP)	Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A., przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, odpowiedzialne za ruch sieciowy w systemie przesyłowym gazowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu, eksploatację, konserwację i remonty sieci przesyłowej oraz jej niezbędną rozbudowę, w tym połączeń z innymi systemami gazowymi.
Operator Systemu Współpracującego (OSW)	Operator systemu przesyłowego lub operator systemu dystrybucyjnego zarządzający systemami gazowymi, z których zasilany jest system dystrybucyjny OSD.
Paliwo gazowe	Gaz ziemny wysokometanowy (grupa E), w tym gaz LNG.

Plan Ograniczeń	Plan wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego w rozumieniu Ustawy o zapasach.
Pojedyncze zlecenie dystrybucji (PZD)	Składane na podstawie umowy dystrybucyjnej zlecenie dystrybucji paliwa gazowego do jednego punktu wyjścia. Jedna umowa dystrybucyjna może zawierać wiele PZD.
Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu R (PZDR)	Pojedyncze zlecenie dystrybucji paliwa gazowego od punktu lub wielu punktów wejścia do pojedynczego punktu wyjścia WR.
Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu S (PZDS)	Pojedyncze zlecenie dystrybucji paliwa gazowego od punktu lub wielu punktów wejścia do pojedynczego punktu wyjścia WS.
Przedpłatowy układ pomiarowy	Gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do dokonywania rozliczeń w jednostkach objętości lub energii, dokonujące pomiaru z góry opłaconej, opłaty abonamentowej, ilości paliwa gazowego i automatycznie wstrzymujące dostarczanie paliwa gazowego w sytuacji gdy cały opłacony wolumen paliwa gazowego zostanie odebrany.
Przepustowość techniczna	Maksymalna ciągła przepustowość systemu dystrybucyjnego, w ramach której OSD może świadczyć usługi dystrybucji paliwa gazowego.
Przepustowość zarezerwowana	Przepustowość systemu dystrybucyjnego zarezerwowana w związku z zawartymi przez OSD umowami o świadczenie usług dystrybucji oraz umowami o przyłączenie, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.
Przyłącze do sieci gazowej	Odcinek sieci od gazociągu zasilającego do armatury odcinającej, służący do przyłączenia do sieci gazowej urządzeń lub instalacji podmiotu przyłączanego.
Punkt wejścia	Miejsce, w którym następuje dostarczenie paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego.
Punkt wyjścia	Miejsce, w którym następuje odbiór paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego.
Renominacja	Zmiana zatwierdzonej nominacji.
Rok gazowy	Okres od godziny 6.00 dnia 1 października roku poprzedniego, do godziny 6.00 dnia 1 października roku danego.
Sieć dystrybucyjna	Sieć gazowa wysokich, średnich i niskich ciśnień z wyłączeniem gazociągów kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSD.
Sieć przesyłowa	Sieć gazowa wysokich ciśnień z wyłączeniem gazociągów

	kopalnianych i bezpośrednich, za której ruch sieciowy odpowiedzialny jest OSP.
Siła wyższa	Niezależne od woli strony nadzwyczajne zdarzenie zewnętrzne uniemożliwiające na stałe lub na pewien czas wykonanie umowy, którego to zdarzenia lub jego skutków strona przy zachowaniu należytej staranności nie mogła przewidzieć w chwili zawierania umowy, ani też uniknąć bądź przezwyciężyć.
System dystrybucyjny	Sieci dystrybucyjne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią, zarządzane przez OSD.
System telemetryczny	Urządzenia nadawczo-odbiorcze współpracujące z układami pomiarowymi, służące do zdalnego przesyłu wyników pomiarów do centrów zbierania i przetwarzania danych pomiarowych.
Taryfa	Zbiór cen i stawek opłat oraz warunków ich stosowania, opracowany przez OSD i wprowadzany jako obowiązujący dla określonych w nim odbiorców w trybie określonym ustawą Prawo energetyczne.
Układ pomiarowy	Gazomierze i inne urządzenia pomiarowe lub pomiarowo-rozliczeniowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru objętości gazu pobranego lub dostarczonego do sieci gazowej i dokonywania rozliczeń w jednostkach objętości lub energii.
Umowa	Umowa dystrybucji lub umowa kompleksowa.
Umowa dystrybucji	Umowa zawarta pomiędzy ZUD a OSD, na podstawie której OSD świadczy usługi dystrybucji na rzecz ZUD.
Umowa kompleksowa	Umowa zawarta pomiędzy Odbiorcą a OSD, zawierająca postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych.
Umowa o przyłączenie	Umowa określająca prawa i obowiązki stron w procesie przyłączania podmiotu do sieci dystrybucyjnej.
Ustawa Prawo energetyczne	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.).
Ustawa o zapasach	Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1190, z późn. zm.).
Użytkownik Systemu dystrybucyjnego	Podmiot dostarczający paliwa gazowe do systemu dystrybucyjnego lub zaopatrywany z tego systemu, w tym ZUD lub Odbiorca.
Warunki normalne	Warunki odniesienia do celów rozliczeniowych: ciśnienie bezwzględne 101,325 kPa i temperatura 273,15 K.
Współczynnik konwersji	Współczynnik pozwalający na przeliczenie ilości paliwa gazowego z m ³ na kWh, wyliczany jako iloraz średniej arytmetycznej wartości ciepła spalania (wyrażonej w MJ/m ³) z okresu rozliczeniowego przez

wartość 3,6.

**Zarządzanie
ograniczeniami**

Działalność gospodarcza wykonywana przez OSD w ramach świadczonych usług dystrybucji w celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego oraz zapewnienia wymaganych parametrów technicznych paliw gazowych w przypadku wystąpienia ograniczeń technicznych w przepustowości tego systemu.

**Zbiorcze Zgłoszenie
Zapotrzebowania
(ZZZ)**

Wcześniejsze powiadomienie OSD przez ZUD o faktycznej ilości paliwa gazowego, którą ZUD zamierza wprowadzić do systemu dystrybucyjnego lub z niego odebrać.

**Zleceniodawca
Usługi Dystrybucji
(ZUD)**

Podmiot korzystający z usługi dystrybucji na warunkach określonych w umowie dystrybucji zawartej z OSD i świadczący usługę kompleksową na rzecz odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego OSD.

2.2. Wykaz stosowanych skrótów

CRG	Cena Referencyjna Gazu
E	Gaz ziemny wysokometanowy
LNG	Skroplony gaz ziemny
IRiESD	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSD
IRiESD_{osw}	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej OSW pełniącego funkcję operatora systemu dystrybucyjnego
IRiESP	Instrukcja ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej OSP pełniącego funkcję operatora systemu przesyłowego
m³	Metr sześcienny
kPa	Kilopaskal
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
kWh	Kilowatogodzina
MUP	Międzyoperatorska umowa przesyłowa
OSD	BARTER S.A. z siedzibą w Białymstoku
OSP	Operator Systemu Przesyłowego
OSW	Operator Systemu Współpracującego
PZD	Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji
PZDR	Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu R
PZDS	Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji typu S
PZD-ZZS	Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji – Zgłoszenie Zmiany Sprzedawcy

URE	Urząd Regulacji Energetyki
WR	Punkty wyjścia rozliczane z zamówionej mocy i ilości dostarczonego paliwa gazowego, w tym punkty wyjścia do innych systemów gazowych.
WS	Punkty wyjścia rozliczane wyłącznie z ilości dostarczonego paliwa gazowego.
ZUD	Zleceniodawca Usługi Dystrybucji

- 2.3. Użyte w Regulaminie odniesienie do „ilości paliwa gazowego” rozumie się jako odniesienie do ilości paliwa gazowego wyrażonej w jednostkach energii (kWh), o ile wyraźnie nie zastrzeżono inaczej. „Objętość paliwa gazowego” wyrażana jest w metrach sześciennych (m³) w warunkach normalnych.

3. Procedura zmiany IRiESD

- 3.1. Zmiany w IRiESD wprowadzane są przez OSD.
- 3.2. Zmienione lub nowe postanowienia IRiESD wiążą OSD, ZUD, Użytkowników systemu dystrybucyjnego, w tym Odbiorców, operatorów punktów wejścia ze źródeł krajowych, których urządzenia, instalacje lub sieci są przyłączone do systemu dystrybucyjnego, od dnia określonego w IRiESD, nie wcześniej jednak niż od dnia opublikowania IRiESD na stronach internetowych OSD.
- 3.3. OSD publikuje obowiązującą IRiESD na swojej stronie internetowej oraz udostępnia ją do publicznego wglądu w swojej siedzibie.
- 3.4. Każda zmiana IRiESD jest poprzedzona procesem konsultacji z Użytkownikami systemu dystrybucyjnego.
- 3.5. Proces wprowadzania zmian IRiESD jest przeprowadzany według następującego trybu:
- OSD opracowuje projekt zmian IRiESD wskazując treść proponowanych zmian oraz planowany termin wejścia w życie,
 - OSD publikuje proponowane zmiany IRiESD na stronie internetowej OSD, a także udostępnia do wglądu w siedzibie OSD,
 - OSD publikuje na swojej stronie internetowej komunikat informujący o rozpoczęciu procesu konsultacji zmiany IRiESD, miejscu, sposobie i terminie składania uwag.
 - Użytkownicy systemu dystrybucyjnego, w terminie piętnastu (15) dni od daty udostępnienia proponowanych zmian IRiESD na stronie internetowej OSD, mogą przekazać do OSD swoje uwagi dotyczące zaproponowanych zmian.
 - OSD analizuje zgłoszone uwagi i opracowuje ostateczną treść zmian w IRiESD.
 - OSD informuje Prezesa UURE, w zakresie przewidzianym w Ustawie Prawo energetyczne, o wniesionych przez użytkowników systemu uwagach oraz sposobie ich uwzględnienia
 - Ostateczny tekst IRiESD zawierający wszystkie wprowadzone zmiany jest publikowany na stronach internetowych OSD oraz dostępny do wglądu w siedzibie OSD.
- 3.6. IRiESD stanowi część umowy dystrybucyjnej lub kompleksowej.

- 3.7. Użytkownik systemu dystrybucyjnego lub potencjalny Użytkownik systemu dystrybucyjnego może zgłosić do OSD uwagi dotyczące obowiązującej IRIESD, które będą analizowane przez OSD na etapie przygotowywania kolejnej wersji IRIESD.
- 3.8. W przypadku braku akceptacji zmian IRIESD, ZUD przysługuje prawo wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej zgodnie z postanowieniami umowy dystrybucyjnej. Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej skutkuje m.in. rozwiązaniem umowy dystrybucyjnej zawartej na czas określony oraz PZD zawartych na czas określony. Wypowiedzenie umowy dystrybucyjnej nie zwalnia ZUD z obowiązku stosowania IRIESD w nowym lub zmienionym brzmieniu, w okresie wypowiedzenia. Powyższe postanowienia stosuje się odpowiednio do porozumień zawartych z operatorami punktów wejścia ze źródeł krajowych.

4. Przepisy prawa i dokumenty związane

- 4.1. Dokumentami związanymi z IRIESD są:
 - IRIESP,
 - Aktualny plan ograniczeń OSD,
 - obowiązująca Taryfa OSD,
 - Polskie Normy i Normy Zakładowe związane z zakresem działalności OSD, przywołane w IRIESD.
- 4.2. OSD publikuje na stronie internetowej (www.barter.pl oraz www.lngbarter.pl) informacje i dokumenty zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności:
 - aktualny IRIESD,
 - komunikat o rozpoczęciu procedury konsultacji zmiany IRIESD oraz wykaz planowanych zmian w IRIESD,
 - procedurę zmiany sprzedawcy,
 - opis systemu dystrybucyjnego, w tym podział na obszary dystrybucyjne,
 - wzory wniosków dla podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej,
 - wzory wniosków dla podmiotów ubiegających się o świadczenie usług dystrybucji,
 - wzorzec umowy o świadczenie usług dystrybucyjnych,
 - Plan Ograniczeń OSD,
 - obowiązującą Taryfę OSD,
 - aktualną cenę referencyjną gazu (CRG).

**CZĘŚĆ II:
OGÓLNE WARUNKI KORZYSTANIA
Z SYSTEMU DYSTRYBUCYJNEGO**

5. Charakterystyka systemu dystrybucyjnego

- 5.1. System dystrybucyjny OSD, zgodnie z klasyfikacją PN-C-04750:2011, składa się z następujących podsystemów:
- a) podsystem gazu wysokometanowego E zasilany z instalacji LNG (WE_{LNG});
- 5.2. Z systemem gazowym mogą współpracować:
- gazociągi doprowadzające gaz z kopalń gazu do punktów wejścia do systemu dystrybucyjnego,
 - systemy, sieci i instalacje innych operatorów,
 - mieszalnie gazu,
 - biogazownie rolnicze,
 - instalacje magazynowania,
 - instalacje regazyfikacji LNG.
- 5.3. Paliwo gazowe wprowadzane jest do systemu dystrybucyjnego z:
- a) instalacji regazyfikacji LNG (PWE_{LNG}),
- 5.4. Odbiór paliwa gazowego następuje w punktach wyjścia zlokalizowanych u odbiorców:
- punkty wyjścia do instalacji Odbiorców typu WR.
- 5.5. System dystrybucyjny OSD nie obejmuje gazociągów, instalacji i urządzeń, do których OSD nie przysługuje tytuł prawny. W szczególności system dystrybucyjny nie obejmuje instalacji zlokalizowanych za kurkiem głównym, chyba że odrębne postanowienia w tym zakresie zostały wprowadzone do umowy.
- 5.6. W przypadku zainstalowania układów pomiarowych w obrębie instalacji Odbiorcy, Odbiorca zapewni dostęp do układu pomiarowego i umożliwi jego kontrolę, na każde żądanie OSD. ZUD informuje swoich Odbiorców o tym powyższym obowiązku, m.in. przez odpowiednie zapisy w umowie.
- 5.7. W przypadku punktów wyjścia, dla których układy pomiarowe zlokalizowane są w obrębie instalacji odbiorcy, a w szczególności w budynkach, w których instalacje rozprowadzają paliwo gazowe do wielu odbiorców, przyjmuje się następujące procedury:
- a) miejscem, w którym kończy się zobowiązanie OSD wynikające z umowy i niniejszej IRiESD, związane z dystrybucją paliwa gazowego, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji odbiorcy, chyba że Umowa stanowi inaczej;
 - b) miejscem, w którym OSD zapewnia parametry jakościowe oraz ciśnienie paliwa gazowego, jest kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy, chyba że Umowa stanowi inaczej;
 - c) rozliczenia związane ze świadczoną usługą dystrybucji prowadzone są przy wykorzystaniu układów pomiarowych zainstalowanych u Odbiorców (w punkcie wyjścia);
 - d) OSD nie odpowiada za szkody związane z rozprowadzaniem paliwa gazowego w instalacjach i sieciach za punktem wyjścia, do których OSD nie ma tytułu prawnego.
- 5.8. Miejsce wydania paliwa gazowego.

- a) Wydanie paliwa gazowego do dystrybucji następuje w miejscu fizycznego wprowadzenia paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego, tj. miejscu wymienionym w pkt. 5.3.
- b) Wydanie ZUD paliwa gazowego następuje w miejscu przekazania przez OSD i poboru przez ZUD paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego, określonym jako granica sieci dystrybucyjnej OSD, w szczególności kurek główny zlokalizowany na wejściu do instalacji Odbiorcy lub sieci OSW.

5.9. Obszary dystrybucyjne.

- a) W systemie dystrybucyjnym OSD wyróżnia się:
 - 1) obszary dystrybucyjne E_{OSP} obejmujące część systemu dystrybucyjnego, które zasilane są z systemu przesyłowego OSP gazu ziemnego wysokometanowego grupy E lub kopalni gazu, z której wprowadzany jest do systemu dystrybucyjnego gaz ziemny wysokometanowy grupy E,
 - 2) obszary dystrybucyjne E_{OSD} obejmujące część systemu dystrybucyjnego, które zasilane są z systemu dystrybucyjnego OSW gazu ziemnego wysokometanowego grupy E,
 - 3) obszary dystrybucyjne inne niż obszar dystrybucyjny E_{OSP} lub E_{OSD} obejmujące:
 - obszary dystrybucyjne E_{LNG} zasilane ze stacji regazyfikacji LNG (PWE_{LNG}),
- b) OSD zamieszcza na stronie internetowej podział systemu dystrybucyjnego na obszary dystrybucyjne wg następującego planu:
 - 1) numer obszaru dystrybucyjnego,
 - 2) ID i nazwę punktu/punktów wejścia do obszaru dystrybucyjnego,
 - 3) nazwy gmin i miejscowości należących do danego obszaru dystrybucyjnego,
 - 4) rodzaj paliwa gazowego dystrybuowanego w obszarze dystrybucyjnym.

5.10. Obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS).

- a) Dla wszystkich punktów wejścia oraz punktów wyjścia wchodzących w skład ORCS przyjmuje się taką samą wartość ciepła spalania.
- b) Wartość ciepła spalania paliwa gazowego jest ustalana dla poszczególnych ORCS w następujący sposób:
 - 1) w przypadku, gdy jedynym źródłem w ORCS jest punkt wejścia z systemu przesyłowego OSP (PWE_{OSP}), wartość ciepła spalania przyjmowana jest z pomiarów wykonywanych przez OSP,
 - 3) w przypadku, gdy ORCS zasilany jest z różnych kierunków (m.in. PWE_{OSP} , OSW, kopalnie) ciepło spalania jest wyznaczone jako średnia ważona ciepła spalania z danych punktów wejścia do ORCS; wagą dla ustalenia średniej wartości jest ilość paliwa gazowego dostarczonego do danego punktu wejścia.
 - 3) w punktach, dla których pomiarów dokonuje OSD, ciepło spalania wyznaczone jest:
 - jako średnia arytmetyczna z wartości wynikających z dokonanych pomiarów w okresie rozliczeniowym w wyznaczonych przez OSD punktach obszaru,
 - dla każdej godziny, jako średnia arytmetyczna pomiarów wykonanych w punkcie, w którym został zainstalowany chromatograf.
- c) Wartość ciepła spalania paliwa gazowego dostarczanego z punktów wejścia, które nie są wyposażone w ciągły pomiar składu paliwa gazowego (nie zostały zainstalowane w nich

chromatografy) jest określana na podstawie ostatniego pomiaru przekazanego OSD przez podmiot dostarczający paliwo gazowe do dystrybucji w tym punkcie.

- d) OSD wyznacza obszary rozliczeniowe ciepła spalania (ORCS) w taki sposób, aby określona dla nich średnia wartość ciepła spalania nie różniła się o więcej niż +/-3% od wartości ciepła spalania paliwa gazowego określonego w którymkolwiek punkcie tego obszaru rozliczeniowego. OSD publikuje obszary ORCS wraz z podaną wartością ciepła spalania na stronie internetowej, na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U z 2013 poz. 820).
 - e) W przypadku zainstalowania urządzenia pomiarowego, uzgodnionego z OSD i poddawanego regularnemu sprawdzaniu przez akredytowane laboratorium, umożliwiającego w okresie rozliczeniowym określenie ciepła spalania paliwa gazowego w punkcie wejścia lub punkcie wyjścia, ciepło spalania w tym punkcie będzie określane na podstawie wskazań tego urządzenia zgodnie z pkt. 5.10.b. Sprawdzenie chromatografów powinno być wykonywane, na koszt właściciela urządzenia, co najmniej raz w roku, a także każdorazowo po jego naprawie urządzenia oraz na wniosek OSD.
 - f) Wartość ciepła spalania jest określana przez OSD:
 - 1) jednorazowo dla całego okresu rozliczeniowego,
 - 2) dla każdej doby gazowej w celu dokonania alokacji ilości paliwa gazowego dla ZUP.
 - g) Wartość ciepła spalania publikowana jest przez OSD na stronie internetowej, na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z 28 czerwca 2013 roku (Dz. U z 2013 r. poz. 820) w MJ/m³ oraz w kWh/m³ z dokładnością do czterech cyfr po przecinku.
 - h) Współczynnik konwersji pozwalający na określenie wartości ciepła spalania w kWh/m³ wyznaczany jest poprzez podzielenie ciepła spalania podanego w MJ/m³ przez 3,6.
- 5.11. Wymagania techniczne dla urządzeń i sieci wraz z niezbędną infrastrukturą pomocniczą.
- a) Układy pomiarowe – wymagania ogólne.
 - 1) Nadzór nad prawidłową pracą układów pomiarowych w systemie dystrybucyjnym pełni OSD, stosując wymogi określone we właściwych standardach technicznych, Polskich Normach oraz obowiązujących przepisach prawa, w szczególności:
 - ZN-G-4002:2001: Zasady rozliczeń i technika pomiarowa,
 - ZN-G-4003:2001: Stacje pomiarowe. Wymagania i kontrola,
 - ZN-G-4004:2001: Metoda obliczania współczynników ściśliwości gazociągów ziemnych
 - ZN-G-4005:2001: Gazomierze turbinowe, Wymagania, badania i instalowanie,
 - ZN-G-4006:2001: Zwężkowe gazomierze kryzowe. Wymagania, badania i instalowanie, 18.1.1.7 ZN-G-4007:2001: Urządzenia elektroniczne. Wymagania i badania,
 - ZN-G-4008:2001: Gazomierze turbinowe, Budowa zestawów montażowych,
 - ZN-G-4009:2001: Zwężkowe gazomierze kryzowe, Budowa zestawów montażowych,

- ZN-G-4010:2001: Gazomierze rotorowe, Wymagania, badania i instalowanie,
 - PN-EN 1359:2004: Gazomierze. Gazomierze miechowe,
 - PN-EN 1359:2004/A1:2006 Gazomierze. Gazomierze miechowe,
 - PN-EN 12261:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze turbinowe,
 - PN-EN 12480:2005/A1:2008 Gazomierze. Gazomierze rotorowe,
 - PN-EN 12405-1:2007/A1:2008 Gazomierze - Przeliczniki - Część 1: Przeliczanie objętości,
 - PN-EN 60079-0 Urządzenia elektryczne w przestrzeniach zagrożonych wybuchem gazów - Część 0: Wymagania ogólne,
 - PN-C-04752 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu w sieci przesyłowej,
 - PN-C-04753 2011 Gaz ziemny - Jakość gazu dostarczanego Odbiorcom z sieci dystrybucyjnej,
 - ustawa z dnia 11 maja 2001 r. - Prawo o miarach (Dz. U. z 2004 r. Nr 243, poz. 2441, z późn. zm.),
 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2007 r. w sprawie wymagań, którym powinny odpowiadać gazomierze i przeliczniki do gazomierzy, oraz szczegółowego zakresu sprawdzeń wykonywanych podczas prawnej kontroli metrologicznej tych przyrządów pomiarowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 18, poz. 115),
 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 7 stycznia 2008 r. w sprawie prawnej kontroli metrologicznej przyrządów pomiarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 29, z późn. zm.),
 - rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. Nr 133, poz. 891).
- b) Gazociągi
Gazociągi, urządzenia oraz inne elementy systemu dystrybucyjnego OSD oraz krajowych systemów i instalacji współpracujących są projektowane i wykonywane zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640), odpowiednimi normami i innymi przepisami dotyczącymi dystrybucyjnej sieci gazowej.
- c) Przepisy prawa, postanowienia IRiESD i umów zawartych z ZUD lub OSW mają pierwszeństwo w stosunku do postanowień Polskich Norm oraz standardów technicznych.
- d) Prawo do norm zakładowych ZN-G, wymienionych w IRiESD, przysługują spółce Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNiG S.A.) z siedzibą w Warszawie.

6. Parametry jakościowe paliwa gazowego

6.1. Ciepło spalania

- a) Wartość ciepła spalania paliwa gazowego (HSN) dla paliwa gazowego transportowanego systemem dystrybucyjnym OSD:
 - dla podsystemu gazu wysokometanowego E: od $38,0 \text{ MJ/m}^3$ ($10,555 \text{ kWh/m}^3$) do $41,6 \text{ MJ/m}^3$ ($11,555 \text{ kWh/m}^3$), gdzie $HSN_{\min} = 38,0 \text{ MJ/m}^3$ ($10,555 \text{ kWh/m}^3$),
 - b) Minimalna wartość ciepła spalania gazu ziemnego jakie może być wprowadzone do systemu dystrybucyjnego gazu:
 - dla podsystemu gazu wysokometanowego E: $HSN_{\text{mingr}} = 34,0 \text{ MJ/m}^3$ ($9,444 \text{ kWh/m}^3$).
 - c) Dla systemu gazu ziemnego wysokometanowego grupy E w przypadku, gdy paliwo gazowe ma wartość ciepła spalania w zakresie $34,0 \leq HSN < 38,0 \text{ MJ/m}^3$ ($9,444 \leq HSN < 10,555 \text{ kWh/m}^3$), OSD może odmówić przyjęcia takiego paliwa, a w przypadku dostarczenia go do systemu dystrybucyjnego, w punkcie wejścia dokonać rozliczenia zgodnie z postanowieniami IRiESD dotyczącymi zarządzania ograniczeniami.
 - d) OSD może odmówić przyjęcia do systemu dystrybucyjnego gazu ziemnego wysokometanowego grupy E paliwa gazowego o ciepłe spalania w zakresie $34,0 \leq HSN < 38,0 \text{ MJ/m}^3$ ($9,444 \leq HSN < 10,555 \text{ kWh/m}^3$), jeżeli mogłoby to spowodować:
 - 1) obniżenie jakości paliwa gazowego dostarczanego do punktu wyjścia poniżej parametrów określonych w zawartej przez OSD umowie dystrybucyjnej,
 - 2) niekorzystną zmianę zakresu dostarczania paliw gazowych Odbiorcom przyłączonym do systemu dystrybucyjnego,
 - 3) naruszenie praw lub interesów Odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego.
- 6.2. Pozostałe parametry jakościowe.
- a) Paliwo gazowe dostarczane do i transportowane systemem gazu ziemnego OSD, zgodnie z Normą PN-C-04753:2011 oraz obowiązującymi przepisami prawa, powinno odpowiadać następującym parametrom:

Wyszczególnienie	System	
	j. m.	gazu ziemnego wysokometanowego (grupy E)
Liczba Wobbego nominalna**	MJ/m ³	53,5
	kWh/m ³	14,861
Zakres zmienności liczby Wobbego**	MJ/m ³	45 - 56,9
	kWh/m ³	12,500 - 15,805
Intensywność zapachu gazu wyczuwalna w powietrzu przy stężeniu*	% (V/V)	1,0
Zawartość siarkowodoru**	mg/m ³	≤ 7,0
Zawartość siarki merkaptanowej**	mg/m ³	≤ 16,0
Zawartość siarki całkowitej**	mg/m ³	≤ 40,0
Zawartość par rtęci**	µg/m ³	≤ 30,0
Temperatura punktu rosy wody dla 5,5 MPa od 01 kwietnia do 30 września	°C	≤ +3,7
Temperatura punktu rosy wody dla 5,5 MPa od 1 października do 31 marca	°C	≤ - 5,0
Zawartość tlenu	% (mol/mol)	≤ 0,2
Zawartość di tlenku węgla	% (mol/mol)	≤ 3,0
Zawartość pyłu o średnicy cząstek większej niż 5 µm**	mg/m ³	≤ 1,0

* wymagane dla gazociągów średniego i niskiego ciśnienia,

** warunki odniesienia 273,15 K, 101,325 kPa

*** Partia gazu nie spełnia wymagań, gdy wynik pojedynczego pomiaru którejkolwiek z następujących wielkości: zawartości siarkowodoru, zawartości siarki merkaptanowej, zawartości siarki całkowitej, zawartości par rtęci i zawartości pyłu o średnicy cząstek większej niż 5 µm, przekracza więcej niż o 100% wymagane wartości podane w powyższej tabeli.

- 6.3. ZUD jest odpowiedzialny za dostarczenie w punktach wejścia, o których mowa w pkt. 5.3 do systemu dystrybucyjnego OSD, paliwa gazowego spełniającego wymagania określone powyżej, z wyłączeniem parametrów dot. zawartości siarkowodoru.
- 6.4. OSD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego spełniającego wymagania określone powyżej, pod warunkiem realizacji odpowiednio przez OSW lub ZUD ich zobowiązań mających wpływ na utrzymanie tych parametrów.
- 6.5. Ciśnienie, pod jakim paliwo gazowe powinno być dostarczone do dystrybucji, w punktach wejścia określa OSD. W punktach wejścia na połączeniu z systemem gazowym innego operatora ciśnienie paliwa gazowego określane jest zgodnie z zasadami określonymi w umowach o współpracy, o których mowa w pkt. 9.1.
- 6.6. Ciśnienie, pod jakim paliwo gazowe powinno być przekazane z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia określa OSD.

7. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania Systemu dystrybucyjnego

- 7.1. Kryteria bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego:
 - a) utrzymywanie systemu dystrybucyjnego w stanie technicznym zapewniającym jego bezpieczną eksploatację,
 - b) utrzymywanie określonego przez OSD ciśnienia paliwa gazowego w poszczególnych punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
 - c) utrzymywanie w systemie dystrybucyjnym parametrów jakościowych i ciepła spalania określonych w obowiązujących przepisach prawa oraz w IRiESD.
- 7.2. W celu zapewnienia spełnienia kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, OSD podejmuje następujące działania:
 - a) na bieżąco zarządza systemem dystrybucyjnym w sposób gwarantujący wypełnienie kryteriów bezpieczeństwa funkcjonowania tego systemu i utrzymanie jego stanu technicznego zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa oraz normami;
 - b) utrzymuje stan techniczny systemu dystrybucyjnego zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami;
 - c) nie dopuszcza do dostarczenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych lub ciśnieniu które są niezgodne z IRiESD;
 - d) opracowuje plany wprowadzania ograniczeń, zgodnie z przepisami ustawy o zapasach i aktów wykonawczych do tej ustawy;
 - e) uzgadnia i realizuje warunki współpracy z OSW określające tryb postępowania na wypadek wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa funkcjonowania systemów gazowych;
 - f) zapewnia stałe dyżury pogotowia gazowego w celu niezwłocznego podejmowania działań w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych.
- 7.3. W celu zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego, w tym realizacji umów dystrybucyjnych do Odbiorców w gospodarstwach domowych, w przypadku braku możliwości zapewnienia dostaw paliwa gazowego na potrzeby OSD w ramach

transakcji wolnorynkowych, ZUD sprzeda na żądanie OSD paliwo gazowe, na warunkach określonych w umowie dystrybucyjnej, po cenie określonej w taryfie ZUD, a w przypadku nie stosowania taryf, po cenie ustalonej zgodnie z umową dystrybucyjną.

- 7.4. Ilości paliwa gazowego zakupione na potrzeby OSD na podstawie pkt. 7.3 są przypisywane w punkcie wejścia do obszaru dystrybucyjnego w ramach alokacji rozliczeniowych i operatywnych dla ZUD, od którego OSD kupuje paliwo gazowe, z wyłączeniem obszaru dystrybucyjnego zasilanego z punktów wejścia na połączeniu z systemem przesyłowym OSP.

8. Planowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego

- 8.1. OSD odpowiada za rozwój systemu dystrybucyjnego.
- 8.2. Rozwój systemu dystrybucyjnego prowadzony jest z uwzględnieniem kryteriów zdefiniowanych w założeniach polityki energetycznej kraju, strategii OSD z uwzględnieniem zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwo gazowe, gwarantując przy tym długoterminowe zdolności systemu dystrybucyjnego.
- 8.3. OSD prognozuje zapotrzebowanie na paliwo gazowe na obszarze swojego działania, na podstawie informacji uzyskanych od OSW, ZUD, odbiorców, z uwzględnieniem założeń polityki energetycznej państwa.
- 8.4. OSD sporządza i aktualizuje plan rozwoju w okresie wymaganym w przepisami prawa.
- 8.5. OSD uwzględnia w planie rozwoju zapotrzebowanie na nowe zdolności w systemie dystrybucyjnym zgłoszone przez podmioty przyłączone do sieci lub podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci.
- 8.6. OSD współpracuje z podmiotami przyłączonymi do sieci, gminami, OSW, przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się skraplaniem lub regazyfikacją oraz przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się obrotem paliwami gazowymi w zakresie planowania rozwoju sieci gazowych.
- 8.7. OSD, OSW oraz ZUD współpracują w zakresie koordynacji rozwoju systemu dystrybucyjnego, w szczególności przekazując aktualizowane, nie rzadziej niż raz w roku, informacje dotyczące planowanych inwestycji oraz prognoz zapotrzebowania na paliwa gazowe.
- 8.8. Sporządzany przez OSD plan rozwoju uwzględnia plan rozwoju sporządzony przez OSP.

9. Współpraca OSD z operatorami współpracujących systemów gazowych

- 9.1. Warunki współpracy pomiędzy OSD a OSW określone są w dwustronnych porozumieniach międzyoperatorskich.
- 9.2. Porozumienia o współpracy pomiędzy OSD a OSW określają w szczególności:
- a) zasady przekazywania i sprawdzania zgodności nominacji (renominacji) rocznych i tygodniowych oraz mocy umownych w systemach współpracujących,
 - b) zasady przekazywania informacji o alokowanych ilościach paliwa gazowego na punktach zlokalizowanych na połączeniu systemów,

- c) zasady wymiany informacji, w tym specyfikacje formatu danych i protokołów komunikacji umożliwiające współpracę systemów wymiany informacji,
 - d) zasady udostępniania danych pomiarowych,
 - e) zasady sporządzania i uzgadniania protokołów rozliczeniowych,
 - f) zasady prowadzenia ruchu i eksploatacji stacji gazowych zlokalizowanych na połączeniu systemów współpracujących,
 - g) zasady prowadzenia remontów i modernizacji w systemach współpracujących,
 - h) zasady uzgadniania harmonogramów, remontów, modernizacji i prac w systemach współpracujących mających wpływ na warunki pracy systemu współpracującego,
 - i) zasady postępowania i wymiany informacji w zakresie realizacji procedur udzielania dostępu do sieci,
 - j) zasady wymiany informacji o planowanych inwestycjach mających wpływ na warunki pracy systemu współpracującego,
 - k) zasady współpracy w zakresie przyłączania nowych punktów - połączeń systemów współpracujących,
 - l) zasady współpracy w przypadku wystąpienia zakłóceń jakości paliwa gazowego mających wpływ na pracę systemu współpracującego,
 - m) zasady wymiany informacji pomiędzy służbami dyspozytorskimi oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych mających wpływ na funkcjonowanie systemu współpracującego,
 - n) zasady postępowania w przypadkach wprowadzania ograniczeń w poborze paliwa gazowego,
 - o) zasady przekazywania informacji w trakcie obowiązywania zatwierdzonych przez Prezesa URE planów wprowadzania ograniczeń w poborze paliwa gazowego
- 9.3. OSD ma prawo przekazywać OSW informacje dotyczące wyników pomiarów i alokacji w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego OSD z systemu gazowego danego OSW.

10. Prawa i obowiązki Odbiorców

- 10.1. Odbiorca, którego urządzenia lub instalacje posiadają połączenie z systemem dystrybucyjnym OSD jest zobowiązany stosować zapisy IRiESD, w szczególności:
- a) zapewnia dostęp OSD do urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych oraz powinien umożliwić wykonywanie pomiarów, a także wykonanie niezbędnych prac eksploatacyjnych lub zabezpieczających,
 - b) zapewnia dostęp do układu pomiarowego oraz instalacji gazowej (za stan której odpowiada Odbiorca lub właściciel budynku) i urządzeń gazowych w celu kontroli przestrzegania przez Odbiorcę postanowień umowy kompleksowej na zlecenie Sprzedawcy (ZUD),
 - c) umożliwia zdemontowanie zainstalowanego układu pomiarowego, a także jego wydanie przedstawicielom OSD, jeżeli układ pomiarowy nie stanowi własności ZUD lub Odbiorcy, w przypadku wstrzymania dostarczania paliwa gazowego, braku umowy dystrybucyjnej lub kompleksowej, w szczególności na skutek jej wygaśnięcia lub rozwiązania i nie zawarcia umowy z nowym sprzedawcą,

- d) zabezpiecza przed zniszczeniem lub uszkodzeniem układ pomiarowy wskazujący wielkość poboru paliwa gazowego i układ redukcji paliwa gazowego; nie dokonuje w nich jakichkolwiek zmian (z malowaniem włącznie) oraz pokrywa w pełnej wysokości straty wynikające z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych urządzeń, chyba, że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności,
 - e) zabezpiecza przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zerwaniem wszelkie plomby znajdujące się na lub przy ww. układzie pomiarowym, a także inne plomby założone przez producenta układu pomiarowego, OSD lub inny uprawniony podmiot oraz pokrywa w pełnej wysokości straty wynikające z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych plomb, chyba, że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności,
 - f) niezwłocznie informuje OSD o zauważonych wadach lub usterkach układu pomiarowego, a także o stwierdzonych przerwach oraz zakłóceniach w dostarczaniu i odbiorze paliwa gazowego.
- 10.2. Odbiorca, który zgodnie z zapisami Ustawy o zapasach oraz aktami wykonawczymi do niej podlega ograniczeniom w poborze paliwa gazowego, niezależnie od obowiązków zawartych w punkcie 10.1 jest zobowiązany do:
- a) przekazywania OSD informacji umożliwiających OSD uwzględnienie zapotrzebowania Odbiorcy w prognozowanym zapotrzebowaniu na paliwo gazowe,
 - b) informowania OSD do dnia 31 lipca każdego roku o minimalnej ilości paliwa gazowego, którego pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa gazowego w 10 stopniu zasilania,
 - c) dostosowania się do ograniczeń poboru paliwa gazowego, polegających na ograniczeniu maksymalnej godzinowej i dobowej ilości poboru paliwa gazowego stosownie do komunikatów OSP ogłaszanych w trybie i na zasadach określonych w obowiązujących przepisach prawa,
 - d) zapewnienia możliwości całodobowego kontaktu z Odbiorcą na wypadek wystąpienia nagłych zdarzeń mających wpływ na realizację dostaw gazu do Odbiorcy,
 - e) szybkiego reagowania i realizacji poleceń służb dyspozytorskich.
- 10.3. Odbiorca, który jest właścicielem układu pomiarowo-rozliczeniowego, niezależnie od obowiązków zawartych w punkcie 10.1, jest zobowiązany do:
- a) umożliwienia dostępu w celu sprawdzenia poprawności działania układu pomiarowego na każdorazowe żądanie OSD,
 - b) umożliwienia osobom wyznaczonym z ramienia OSD założenia plomb zabezpieczających na urządzeniach układu pomiarowego,
 - c) umożliwić OSD zdalny odczyt danych pomiarowych o ile licznik wyposażony jest w układ telemetryczny,
 - d) umożliwić OSD instalację własnych urządzeń telemetrycznych, w przypadku ich braku,
 - e) umożliwienia OSD zasilania urządzeń telemetrycznych w energię elektryczną na koszt OSD z instalacji Odbiorcy, o ile istnieją takie możliwości techniczne, a zasilanie z innych instalacji jest nieuzasadnione ze względów technicznych lub ekonomicznych,

- f) respektowania postanowień norm, o których mowa w pkt. 5.11 lub innych norm i standardów, które je zastępują, przy czym przepisy prawne, postanowienia IRiESD i umów mają pierwszeństwo w stosunku do postanowień przywołanych norm
 - g) utrzymywać urządzenia pomiarowe w należytym stanie technicznym,
 - h) dokonywać przeglądów okresowych urządzeń pomiarowych w punkcie poboru paliwa gazowego,
 - i) informować OSD o planowanych przeglądach okresowych i umożliwić osobom wyznaczonym z ramienia OSD obecność w trakcie trwania prac.
- 10.4. W zakresie standardów jakościowych obsługi użytkowników systemu, OSD:
- a) przyjmuje od Odbiorców zgłoszenia i reklamacje dotyczące dostarczania paliw gazowych z sieci dystrybucyjnej,
 - b) niezwłocznie przystępuje do likwidacji występujących w sieci dystrybucyjnej awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych,
 - c) powiadamia użytkowników systemu gazowego o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania paliw gazowych, przerwanego z powodu awarii sieci dystrybucyjnej,
 - d) powiadamia użytkowników systemu dystrybucyjnego o terminach i czasie trwania planowanych przerw w dostarczaniu paliw gazowych w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie lub w drodze indywidualnych zawiadomień, przekazanych na piśmie, telefonicznie bądź za pomocą innego środka telekomunikacji w terminach wynikających z przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
 - e) odpłatnie podejmuje stosowne czynności w sieci dystrybucyjnej w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu dystrybucyjnego lub inny podmiot prac w obszarze tego systemu,
 - f) nieodpłatnie udziela informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnej Taryfy,
 - g) pokrywa koszty badań parametrów jakościowych paliwa gazowego w przypadkach określonych w przepisach powszechnie obowiązującego prawa,
 - h) rozpatruje wnioski lub reklamacje Odbiorców w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, z wyłączeniem spraw określonych punkt niżej, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów,
 - i) na wniosek Odbiorcy, dokonuje sprawdzenia dotrzymania parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci dystrybucyjnej, wykonując odpowiednie pomiary; w przypadku zgodności zmierzonych parametrów ze standardami określonymi w przepisach powszechnie obowiązującego prawa oraz w umowie koszty sprawdzenia i pomiarów ponosi Odbiorca na zasadach określonych w Taryfie,
 - j) na wniosek Odbiorcy, z którym ma zawartą umowę, udziela bonifikaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliw gazowych, w wysokości określonej w Taryfie.
- 10.5. Odbiorca, który nie jest właścicielem układu pomiarowego:
- a) zostanie poinformowany o terminach wykonywanych przez służby OSD przeglądów okresowych i prawie do obecności w trakcie trwania prac,
 - b) może założyć plomby zabezpieczające na urządzeniach układu pomiarowego,

- c) może dokonywać zdalnego odczytu danych pomiarowych w przypadku istnienia technicznych możliwości udostępnienia danych z systemu telemetrii zainstalowanego na stacji gazowej,
 - d) może zainstalować własny układ telemetrii, w przypadku braku telemetrii na stacji gazowej, pod warunkiem wcześniejszego uzgodnienia z OSD niezbędnych wymagań technicznych z zakresu rozbudowy.
 - e) Odbiorca pokrywa koszty udostępnienia mu danych z systemu telemetrii zainstalowanego na stacji gazowej, o ile udzielił OSD zlecenia na taką usługę dodatkową.
- 10.6. Odbiorca, będący właścicielem układu pomiarowego, na żądanie OSD, w przypadku zmiany charakterystyki poboru paliwa gazowego uniemożliwiającej prawidłowy pomiar w danym punkcie wejścia lub wyjścia, w szczególności w przypadku zmiany mocy umownej lub ilości dystrybuowanego paliwa, zobowiązany jest do stosownej zmiany istniejącego układu pomiarowego.
- 10.7 Odbiorca, któremu przysługuje tytuł prawny do urządzeń zainstalowanych w punkcie wyjścia lub wejścia, ma także obowiązki wynikające z pkt. 25.4.f i pkt. 25.6.

11. Przyłączanie do systemu dystrybucyjnego

11.1. Zasady przyłączania podmiotów do sieci dystrybucyjnej.

- a) Przyłączanie podmiotów do sieci dystrybucyjnej realizuje OSD.
- b) Przyłączenie następuje na podstawie umowy o przyłączenie, po spełnieniu przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wymagań określonych przez OSD w warunkach przyłączenia.
- c) Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do podmiotu zgłaszającego zmianę w odbiorze paliwa gazowego powodującą konieczność wymiany elementów systemu dystrybucyjnego lub rozbudowy tego systemu. Za zmianę, o której mowa powyżej uważa się w szczególności zmianę mocy umownej lub ilości paliwa gazowego wykraczającą poza dopuszczalny zakres pracy zainstalowanych urządzeń w punkcie wyjścia z sieci dystrybucyjnej. Opłaty z tytułu wykonania prac, o których mowa powyżej, pobierane są zgodnie z postanowieniami taryfy.
- d) Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej musi posiadać tytuł prawny do korzystania z nieruchomości, przyłączanego obiektu lub sieci. OSD może odmówić przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, gdy podmiot ubiegający się o przyłączenie nie posiada tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości, przyłączanego obiektu lub sieci.
- e) Na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje i sieci, OSD wydaje informację o możliwości przyłączenia do sieci.
- f). Przyłączanie do sieci dystrybucyjnej OSD sieci innych OSW, instalacji magazynowych, instalacji LNG, odazotowni, kopalni, mieszalni oraz biogazowni uzależnione jest od możliwości technicznych systemu dystrybucyjnego i wymaga, poza umową o przyłączenie, podpisania z OSD odrębnego porozumienia, o którym mowa w pkt 9,

określającej warunki i sposoby współpracy tych urządzeń, instalacji lub sieci z systemem dystrybucyjnym.

- g) W procesie przyłączania podmiotu do systemu dystrybucyjnego wyróżnia się następujące etapy:
- 1) złożenie przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wniosku o określenie warunków przyłączenia,
 - 2) wydanie przez OSD warunków przyłączenia,
 - 3) wysłanie do podmiotu ubiegającego się o przyłączenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej OSD oraz na jego pisemny wniosek - projektu umowy o przyłączenie,
 - 4) złożenie przez podmiot ubiegający się o przyłączenie wniosku o zawarcie umowy o przyłączenie,
 - 5) zawarcie umowy o przyłączenie,
 - 6) przygotowanie i realizacja przyłącza.
- h) Dodatkowe informacje związane z przyłączaniem do systemu dystrybucyjnego oraz wzory dokumentów związanych z procesem przyłączania dostępne są w siedzibie oraz na stronie internetowej OSD.
- i) Szczegółowe zasady przyłączania podmiotów do sieci dystrybucyjnej określone są w Ustawie Prawo energetyczne oraz rozporządzeniach wykonawczych do tej Ustawy.

11.2. Wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej

- a) Podmiot chcący przyłączyć się do sieci dystrybucyjnej składa do OSD wniosek o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej wraz z załącznikami.
- b) Wniosek o określenie warunków przyłączenia powinien zostać złożony z wykorzystaniem obowiązującego formularza, udostępnianego w siedzibie oraz publikowanego na stronie internetowej OSD.

11.3. Warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej

- a) OSD przeprowadza weryfikację wniosku złożonego przez podmiot na podstawie informacji podanych we wniosku oraz w załączonych dokumentach.
- b) W sytuacji, gdy wniosek nie spełnia wymogów formalnych:
 - 1) OSD, w terminie 7 dni od daty jego wpływu, wzywa podmiot do uzupełnienia wniosku,
 - 2) podmiot obowiązany jest dostarczyć wniosek z naniesieniem stosownych uzupełnień w terminie wyznaczonym przez OSD. Termin ten nie może być krótszy niż 21 dni od daty otrzymania wezwania, o którym mowa w pkt. 11.3.b.1,
 - 3) jeśli uzupełniony wniosek nie zostanie doręczony w wyznaczonym terminie, OSD pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.
- c) Kompletny wniosek, spełniający wymogi formalne, poddawany jest analizie technicznej i ekonomicznej, w trakcie której OSD ocenia, czy przyłączenie do sieci dystrybucyjnej jest technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.
- d) Podczas rozpatrywania wniosku, OSD bierze pod uwagę zawarte umowy dystrybucyjne (PZD) i kompleksowe oraz wcześniej przedłożone wnioski o świadczenie usług dystrybucji

o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych.

- e) Analiza techniczna i ekonomiczna przeprowadzana jest przez OSD na podstawie informacji podanych we wniosku i w oparciu o następujące działania:
 - 1) analizę wariantów przyłączenia,
 - 2) ocenę kosztów dystrybucji, nakładów na realizację przyłączenia i rozbudowę systemu,
 - 3) analizę ekonomiczną opłacalności przyłączenia.
- f) Brak technicznych warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej zachodzi wówczas, gdy istnieje ryzyko obniżenia niezawodności działania systemu dystrybucyjnego, obniżenie jakości paliwa gazowego w systemie lub może uniemożliwić wywiązanie się OSD z innych nałożonych na niego obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.
- g) Brak ekonomicznych warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej zachodzi w szczególności wówczas, gdy przyłączenie ma wpływ na niekorzystną zmianę cen i stawek opłat za świadczenie usług dystrybucji dla innych podmiotów przyłączonych do sieci.
- h) OSD może odmówić przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, gdy brak jest możliwości technicznych przyłączenia lub przyłączenie jest ekonomicznie nieuzasadnione. Niniejsze nie wyłącza stosowania postanowień art. 7 ust. 9 Ustawy Prawo energetyczne.
- i) W sytuacji gdy OSD wyda odmowę zawarcia umowy o przyłączenie podmiotu do sieci dystrybucyjnej, niezwłocznie informuje o odmowie zainteresowany podmiot i Prezesa URE, podając uzasadnienie odmowy i informując podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci o przysługującym mu prawie skorzystania z trybu przewidzianego w art. 8 ust. 1 Ustawy Prawo energetyczne.
- j) W przypadku odmowy określenia warunków przyłączenia z przyczyn technicznych lub ekonomicznych, OSD na żądanie podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, przedstawia informację o działaniach, jakie muszą być podjęte w zakresie rozbudowy sieci, aby nastąpiło przyłączenie do sieci. Za opracowanie informacji OSD pobiera opłatę, uzgodnioną z podmiotem, odzwierciedlającą koszty jej przygotowania.
- k) OSD wydając warunki przyłączenia określa w nich w szczególności elementy wymagane przez obowiązujące przepisy prawa zawarte w Ustawie Prawo energetyczne i aktach wykonawczych.
- l) OSD wydaje warunki przyłączenia lub informuje o braku możliwości przyłączenia w terminach określonych w obowiązujących przepisach prawa.
- m) W przypadku, gdy wydanie warunków przyłączenia jest uzależnione od uzyskania warunków przyłączenia od OSW, terminy o których mowa w pkt. 4.3.1 przedłuża się o okres niezbędny do uzyskania tych warunków od OSW.
- n) OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o konieczności uzyskania warunków przyłączenia od OSW i terminie ich wydania.

- o) W przypadku, gdy z istotnych powodów nie może być dotrzymany termin, o którym mowa w pkt. 4.3.I, OSD informuje niezwłocznie wnioskodawcę o innym terminie wydania warunków przyłączenia wraz ze wskazaniem przyczyn niedotrzymania terminu.
- p) W sytuacji gdy zostało złożonych kilka wniosków o określenie warunków przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego lub wniosków, które dotyczą obszaru pokrywającego się terytorialnie w całości lub części – OSD określa warunki przyłączenia dla wszystkich podmiotów, których wnioski spełniają kryteria ekonomiczne i techniczne przyłączenia do sieci, informując ich o tym fakcie.
- r) W warunkach przyłączenia OSD określa okres ich ważności, nie krótszy niż 30 dni, z uwzględnieniem zapotrzebowania na przepustowość techniczną w danym obszarze, w tym ograniczeń technicznych systemu dystrybucyjnego i ograniczeń technicznych zasilającego go systemu przesyłowego.
- s) Warunki przyłączenia w okresie ich ważności stanowią dla OSD warunkowe zobowiązanie do zawarcia umowy o przyłączenie.
- t) Jeżeli podmiot w ciągu 30 dni od dnia otrzymania warunków przyłączenia nie wystąpi do OSD z wnioskiem o zawarcie umowy o przyłączenie, a zostały określone warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego lub zostały określone warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, które dotyczą obszaru pokrywającego się terytorialnie w całości lub w części, OSD zawiera umowy o przyłączenie do sieci z uwzględnieniem kolejności wpływu kompletnych wniosków o zawarcie umowy o przyłączenie, w miarę istniejących warunków technicznych w szczególności wolnych przepustowości technicznych systemu dystrybucyjnego.
- w) Wydanie warunków przyłączenia nie jest równoznaczne z zarezerwowaniem przez OSD przepustowości systemu gazowego dla podmiotu, który otrzymał te warunki przyłączenia.
- y) Zmiana warunków przyłączenia możliwa jest tylko poprzez złożenie do OSD nowego wniosku o określenie warunków przyłączenia. Jeżeli zmiana warunków przyłączenia wynika z uwarunkowań pracy systemu dystrybucyjnego to jest ona dokonywana przez OSD poprzez określenie nowych warunków przyłączenia.
- z) Na pisemny wniosek podmiotu ubiegającego się o przyłączenie lub przedsiębiorstwa zajmującego się sprzedażą paliw gazowych (upoważnionego przez podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej we wniosku o wydanie warunków przyłączenia) OSD informuje o przebiegu procesu wydawania warunków przyłączenia w odniesieniu do wskazanego podmiotu.

11.4. Umowa o przyłączenie

- a) Przyłączenie nowych punktów do sieci dystrybucyjnej następuje w oparciu o umowę o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej, zwanej w skrócie umową o przyłączenie, umowa ta zawierana jest pomiędzy OSD i przyłączanym podmiotem. Umowa o przyłączenie zawierana jest na wniosek podmiotu posiadającego ważne warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej.

- b) OSD zawierając umowę o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej ma obowiązek zawierania jej na zasadach równoprawnego traktowania podmiotów ubiegających się o przyłączenie, jeżeli spełnione są techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, a wnioskujący o zawarcie umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej lub w przypadku określonym w art. 7 ust. 9 Ustawy Prawo energetyczne.
- c) W sytuacji gdy zostały określone warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej, dla realizacji których niezbędne byłoby wykorzystanie tej samej przepustowości technicznej systemu dystrybucyjnego, OSD zawiera umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej z uwzględnieniem kolejności wpływu wniosków o zawarcie umowy o przyłączenie, w miarę istniejących warunków technicznych, w szczególności wolnych przepustowości technicznych systemu dystrybucyjnego.
- d) Projekt umowy o przyłączenie przesłany przez OSD, na wniosek podmiotu będącego w posiadaniu ważnych warunków o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej jest ważny na czas określony przez OSD.
- e) Podstawę do rozpoczęcia realizacji prac projektowych i budowlano-montażowych oraz ich finansowania stanowi umowa o przyłączenie zawarta pomiędzy OSD oraz przyłączanym podmiotem na warunkach w niej określonych.
- f) Umowa o przyłączenie określa w szczególności:
 - 1) prawa i obowiązki stron, w tym przewidywany termin zawarcia umowy, na podstawie której nastąpi dostarczanie paliwa gazowego do podmiotu, moc przyłączeniową dla przyłączanego punktu wejścia lub wyjścia, ilość paliwa gazowego przeznaczonego do odbioru, okres obowiązywania umowy oraz warunki jej rozwiązania,
 - 2) odpowiedzialność stron za niedotrzymanie warunków umowy o przyłączenie, w tym za opóźnienie terminu realizacji prac w stosunku do ustalonego w umowie, nie wywiązanie się z zobowiązań, o których mowa w pkt. 11.4.f.1 lub odstąpienie od umowy,
 - 3) termin realizacji przyłączenia, wysokość opłaty za przyłączenie, miejsce rozgraniczenia własności sieci dystrybucyjnej i instalacji podmiotu przyłączanego, zakres robót niezbędnych przy realizacji przyłączenia, wymagania techniczne dotyczące lokalizacji układu pomiarowo-rozliczeniowego i jego parametrów, warunki udostępnienia nieruchomości należącej do podmiotu przyłączanego w celu budowy lub rozbudowy sieci niezbędnej do realizacji przyłączenia.
- g) Z dniem zawarcia umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej dla podmiotu zostaje zarezerwowana przepustowość w strefie dystrybucyjnej, w ilości zgodnej z parametrami określonymi w warunkach przyłączenia. Rezerwacja obowiązuje do wskazanego w umowie o przyłączenie terminu zawarcia umowy, na podstawie której ma nastąpić rozpoczęcie dostarczania paliwa gazowego do podmiotu.
- h) Na pisemny wniosek przedsiębiorstwa zajmującego się sprzedażą paliw gazowych (upoważnionego przez przyłączany podmiot we wniosku o zawarcie umowy o przyłączenie) OSD informuje o stanie realizacji umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej w odniesieniu do wskazanego podmiotu.

11.5. Wymagania techniczne dla nowych punktów

- a) Punkty przyłączane do sieci dystrybucyjnej powinny być projektowane, wykonywane, odbierane i eksploatowane w sposób zapewniający ciągłość dostaw paliwa gazowego, dokładność pomiarów oraz bezpieczeństwo pracy, a także spełniać warunki, o których mowa w pkt. 5.11.
- b) Podmiot zawierający z OSD umowę o przyłączenie, na podstawie której stanie się właścicielem nowego punktu, zobowiązany jest zapewnić OSD stały dostęp do przyłączanego punktu w celu przeprowadzania kontroli stanu urządzeń znajdujących się w tym punkcie i odczytu urządzeń pomiarowych.
- c) Układy pomiarowe winny pracować zgodnie z warunkami określonymi w ich dokumentacji technicznej.
- d) Obowiązek utrzymania punktu w pełnej sprawności spoczywa na stronie, która posiada tytuł prawny do tego punktu.

12. Prawa i obowiązki strony umowy dystrybucyjnej

12.1. Strony umowy dystrybucyjnej są:

- a) Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD),
- b) Zleceniodawca Usługi Dystrybucji (ZUD).

12.2. Prawa i obowiązki Operatora Systemu Dystrybucyjnego

- a) Prawa i obowiązki OSD określają obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności ustawa Prawo energetyczne oraz akty wykonawcze do tej ustawy, a także niniejsza IRiESD oraz umowa.
- b) OSD jest zobowiązany utrzymywać zdolność urządzeń i sieci do realizacji zaopatrzenia w paliwa gazowe, w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu obowiązujących wymagań jakościowych.
- c) OSD jest zobowiązany utrzymywać obowiązujące parametry jakościowe paliwa gazowego oraz ciśnienia paliwa gazowego, pod warunkiem realizacji odpowiednio przez OSP lub ZUD ich zobowiązań, mających wpływ na utrzymanie tych parametrów.
- d) OSD jest zobowiązany zapewniać wszystkim Odbiorcom uprawnionym, przedsiębiorstwom zajmującym się sprzedażą paliw gazowych na rzecz Odbiorców, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych, na zasadach i w zakresie określonym w Ustawie Prawo energetyczne i niniejszej IRiESD.
- e) OSD, stosując obiektywne i przejrzyste zasady zapewniające równe traktowanie użytkowników systemu dystrybucyjnego oraz uwzględniając wymogi ochrony środowiska, jest odpowiedzialny za:
 - 1) bezpieczeństwo dostarczania paliw gazowych poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu dystrybucyjnego i realizację umów z użytkownikami tego systemu,
 - 2) prowadzenie ruchu sieciowego w sposób skoordynowany i efektywny z zachowaniem wymaganej niezawodności dostarczania paliw gazowych i ich jakości,

- 3) eksploatację, konserwację oraz remonty sieci, instalacji i urządzeń, wraz z połączeniami z innymi systemami gazowymi, w sposób gwarantujący niezawodność funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
 - 4) zapewnienie długoterminowej zdolności systemu dystrybucyjnego do zaspokajania uzasadnionych potrzeb w zakresie dystrybucji paliw gazowych, a także w zakresie rozbudowy systemu dystrybucyjnego, a tam, gdzie ma to zastosowanie, rozbudowy połączeń z innymi systemami gazowymi,
 - 5) współpracę z innymi operatorami systemów gazowych lub przedsiębiorstwami energetycznymi w celu niezawodnego i efektywnego funkcjonowania systemów gazowych oraz skoordynowania ich rozwoju,
 - 6) zarządzanie przepływami paliw gazowych oraz utrzymanie parametrów jakościowych tych paliw w systemie dystrybucyjnym i na połączeniach z innymi systemami gazowymi,
 - 7) świadczenie usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
 - 8) bilansowanie systemu i zarządzanie ograniczeniami w systemie gazowym oraz prowadzenie z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i pobranych z systemu,
 - 9) dostarczanie użytkownikom systemu i operatorom innych systemów gazowych informacji o warunkach świadczenia usług dystrybucji, w tym o współpracy z połączonymi systemami gazowymi,
 - 10) realizację ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych,
 - 11) utrzymanie stopnia nawonienia paliwa gazowego znajdującego się w systemie dystrybucyjnym OSD na odpowiednim poziomie zgodnie z wymogami określonymi w aktach wykonawczych do Ustawy Prawo energetyczne.
- f) OSD ma prawo w szczególności do:
- 1) pobierania opłat za świadczone usługi na warunkach określonych w Taryfie, umowie dystrybucyjnej i IRiESD,
 - 2) wypowiedzenia umowy dystrybucyjnej w całości lub zawarcia aneksu zmieniającego do umowy w przypadkach określonych w tych umowach,
 - 3) odmowy świadczenia usługi dystrybucji w przypadkach określonych w punkcie 13.7 i 14.4,
 - 4) realizowania innych praw określonych w Ustawie Prawo energetyczne, innych przepisach prawa, umowie dystrybucyjnej/umowie kompleksowej, Taryfie i IRiESD,
 - 5) aktualizacji zapisów IRiESD, przy zachowaniu procedur określonych w punkcie 3.
- 12.3. Prawa i obowiązki Zleceniodawcy Usługi Dystrybucji
- a) Prawa i obowiązki Odbiorców oraz ZUD określa ustawa Prawo energetyczne, inne przepisy prawa, niniejsza IRiESD oraz Umowa.
 - b) ZUD ma prawo korzystać z usługi dystrybucji świadczonej przez OSD, na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne, w umowie dystrybucyjnej/umowie kompleksowej oraz IRiESD oraz zgodnie ze stawkami opłat określonymi w Taryfie, stosowanych w sposób obiektywny i nie dyskryminujący pod warunkiem spełnienia

wymogów, o których mowa w pkt. 13 oraz spełnienia wymogów warunków finansowych określonych w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD.

- c) ZUD jest odpowiedzialny za dostarczenie do systemu dystrybucyjnego i odbiór paliwa gazowego z systemu dystrybucyjnego oraz za utrzymanie równowagi pomiędzy ilościami paliwa gazowego dostarczonymi w punktach wejścia i pobieranymi w punktach wyjścia wchodzących w skład obszaru dystrybucyjnego.
- d) ZUD jest odpowiedzialny za dostarczenie do punktów wejścia paliwa gazowego spełniającego wymagania jakościowe, określone w IRiESD oraz techniczne (ciśnienie), określone przez OSD zgodnie z postanowieniami pkt. 6.3.
- e) ZUD jest zobowiązany poinformować w formie pisemnej w terminie 7 dni roboczych o wszelkich zmianach, które nastąpią w okresie realizacji umowy dystrybucyjnej, dotyczących dokumentów i danych wymienionych w pkt 13.2.b. oraz warunków finansowych określonych w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD.
- f) ZUD jest zobowiązany do współdziałania w ramach procedury zmiany sprzedawcy poprzez informowanie Odbiorców o nadanym przez OSD indywidualnym numerze układu pomiarowego, zainstalowanego w punkcie wyjścia. Informacje takie powinny być umieszczone w dokumentach stanowiących podstawę płatności Odbiorcy.
- g) Na potrzeby realizacji umowy dystrybucyjnej ZUD jest zobowiązany, przed rozpoczęciem świadczenia usługi dystrybucji na jego rzecz do określenia sposobów alokacji
- h) ZUD zawierający umowy sprzedaży lub umowy kompleksowe z Odbiorcami, informuje Odbiorców o postanowieniach IRiESD, do których stosowania są uprawnieni lub zobowiązani Odbiorcy.

12.4. Siła wyższa

- a) Strony nie ponoszą odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie swoich obowiązków o ile wynika to z okoliczności siły wyższej.
- b) Strona powołująca się na okoliczność siły wyższej jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić drugą stronę o zaistnieniu okoliczności siły wyższej przedstawiając dowody potwierdzające jej wystąpienie.
- c) Niezwłocznie po ustaniu siły wyższej, każda ze stron, bez dodatkowego wezwania, jest zobowiązana przystąpić do wykonania swych zobowiązań, których realizacja została uprzednio zawieszona wskutek zaistnienia siły wyższej.
- d) Niezwłocznie po przystąpieniu do wykonywania zobowiązań po ustaniu siły wyższej, strona zobowiązana jest zawiadomić o tym fakcie drugą stronę.

13. Warunki świadczenia usług dystrybucji

13.1. Zakres usług świadczonych przez OSD

- a) Podstawowe usługi świadczone przez OSD, to usługi dystrybucji paliwa gazowego, do wybranego przez ZUD punktu/punktów wyjścia, w oparciu o umowę dystrybucyjną, zawartą pomiędzy OSD a ZUD.
- b) W przypadku gdy ZUD złoży wniosek o świadczenie usługi dystrybucji od punktu wejścia który nie jest punktem wejścia OSD lub do nieistniejącego punktu wejścia, stosuje się

procedurę przyłączeniową szerzej opisaną w rozdziale 4. Procedura przyłączeniowa stosowana jest również w przypadku konieczności przebudowy tego punktu w celu realizacji usługi dystrybucji.

- c) OSD świadczy długoterminowe oraz krótkoterminowe usługi dystrybucji paliwa gazowego. Podstawowym okresem świadczenia usług dystrybucji jest rok gazowy. Umowa o świadczenie usług dystrybucji zawierana jest na czas nieokreślony, przy czym w ramach zawartej umowy dystrybucji ZUD składa:
 - 1) PZD długoterminowe - na okres roku gazowego lub okres dłuższy niż rok gazowy. PZD długoterminowe dostępne są dla wszystkich ZUD,
 - 2) PZD krótkoterminowe na okres krótszy niż rok gazowy, zgodnie z zasadami określonymi w Taryfie dostępne są wyłącznie dla ZUD zamawiających moc umowną powyżej 110 kWh/h.
- d) Do świadczenia usług dystrybucji konieczne jest zawarcie umowy dystrybucyjnej i złożenie PZD.

13.2. Warunki wymagane przy zawarciu umowy dystrybucyjnej

- a) Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucyjnej powinien dostarczyć prawidłowo wypełniony wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej wraz ze wszystkimi załącznikami, przy zachowaniu procedury opisanej w niniejszym punkcie.
- b) Podmiot ubiegający się o zawarcie umowy dystrybucyjnej w imieniu własnym, będący osobą fizyczną nie prowadzącą działalności gospodarczej, przedkłada dowód osobisty lub paszport. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą powinny przedstawić poniższe dokumenty i zaświadczenia:
 - 1) dokumenty potwierdzające formę prawną prowadzonej działalności, w tym w szczególności zaświadczenie o wpisie w Centralnej Ewidencji i Informacji Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), albo inny dokument potwierdzający zdolność prawną podmiotu,
 - 2) pełnomocnictwo lub dokumenty potwierdzające prawo osób reprezentujących podmiot do zaciągania w jego imieniu zobowiązań, jeżeli prawo to nie wynika z treści w/w dokumentu.
 - 3) dokument poświadczający nadanie numeru identyfikacji podatkowej dla celów podatku od towarów i usług - dla podmiotów mających siedzibę na terenie państw członków Unii Europejskiej, o ile informacja ta nie wynika z treści dokumentów.
 - 4) podmioty posiadające siedzibę na terenie Rzeczypospolitej Polskiej dokument poświadczający nadanie numeru statystycznego REGON, o ile informacja ta nie wynika z treści dokumentów.
 - 5) podmioty wykonujące działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej - odpis koncesji lub oświadczenie podpisane przez osoby uprawnione do reprezentacji podmiotu, iż działalność wykonywana przez podmiot nie wymaga koncesji przewidzianej Ustawą Prawo energetyczne.

13.3. Warunki techniczne

- a) OSD jest zobowiązany świadczyć usługę dystrybucji pomiędzy wskazanymi przez ZUD punktami wejścia, a punktami wyjścia, dla których istnieją techniczne warunki świadczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym zarządzanym przez OSD.
- b) Ocena spełnienia przez ZUD warunków technicznych dokonywana jest na etapie rozpatrywania PZD.
- c) Przez techniczne warunki dystrybucji paliwa gazowego rozumie się łączne spełnienie następujących warunków:
 - 1) istnienie połączeń gazociągowych w ramach systemu dystrybucyjnego OSD pozwalających na dystrybucję paliwa gazowego do wskazanego przez ZUD punktu wyjścia,
 - 2) istnienie w punkcie wyjścia układu pomiarowego umożliwiającego rozliczanie usług dystrybucji,
 - 3) istnienie wolnych przepustowości w systemie dystrybucyjnym, których wykorzystanie w celu świadczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego na rzecz ZUD nie pogorszy warunków dystrybucji paliwa gazowego ZUD, którego PZD zostało przyjęte do realizacji,
 - 4) ciśnienie dostarczonego paliwa gazowego w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego musi mieścić się w zakresie ciśnień określonych przez OSD w porozumieniu z OSP.
- d) Parametry jakościowe paliwa gazowego, o którego dystrybucję występuje wnioskodawca, muszą spełniać kryteria określone w IRiESD.
- e) OSD może, po dokonaniu analizy świadczonych usług dystrybucji, zaproponować ZUD świadczenie przerywanych usług dystrybucji w przypadku, jeżeli nie naruszy to równoprawnego traktowania użytkowników systemu.
- f) W przypadku, gdy z uwagi na uwarunkowania techniczne systemu przesyłowego świadczenie przez OSD usług dystrybucji do danego punktu wyjścia uzależnione jest od ciągłości dostaw paliwa gazowego do międzysystemowego fizycznego punktu wejścia do strefy dystrybucyjnej połączonej z systemem OSP, OSD może nakazać ZUD dostosowanie poborów gazu do takiej ilości które nie spowodują zakłóceń w ciągłości dostaw paliwa gazowego do tego punktu oraz innych Odbiorców. W przypadku niedostosowania się ZUD do ograniczeń wskazanych przez OSD, ZUD ponosi odpowiedzialność za wszelkie konsekwencje ewentualnych zakłóceń w dostawach paliwa gazowego do tego punktu lub do innych Odbiorców spowodowanych niedostosowaniem się do ograniczeń wskazanych przez OSD, pod warunkiem wcześniejszego powiadomienia ZUD o uwarunkowaniach technicznych systemu dystrybucyjnego opisanych w zdaniu pierwszym.

13.4. Warunki finansowe

OSD ma prawo pobierać zabezpieczenia finansowe na zabezpieczenie roszczeń OSD wynikających z umowy dystrybucyjnej, w wysokości i formie określonej przez OSD we wzorcu umowy dystrybucyjnej lub w wydanym przez OSD regulaminie ustanawiania zabezpieczeń, obowiązującym wszystkich ZUD i stanowiącym wzorzec umowy w rozumieniu przepisów art. 384 i następujących Kodeksu cywilnego.

13.5. Złożenie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej

- a) Wnioskodawca składa wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej z wykorzystaniem formularza „Wniosek o świadczenie usługi dystrybucji siecią OSD”. Wzór wniosku jest dostępny w siedzibie i na stronie internetowej OSD.
- b) Do wniosku dołącza dokumenty wymienione w pkt. 13.2. Wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej oraz wszystkie załączniki do niego powinny zostać sporządzone w języku polskim.
- c) Umowa dystrybucyjna posiada charakter ramowy. Wnioskodawca może złożyć wniosek o zawarcie umowy dystrybucyjnej, bez konieczności jednoczesnego złożenia PZD.

13.6. Rozpatrywanie wniosku

- a) OSD jest zobowiązane rozpatrywać wnioski z uwzględnieniem:
 - 1) kolejności wpływu,
 - 2) obowiązujących przepisów prawa,
 - 3) spełnienia przez wnioskodawcę warunków świadczenia usługi dystrybucji, o których mowa w pkt. 13.2.
- b) Rozpatrywanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucji obejmuje weryfikację formalną wniosku i załączonych do niego dokumentów pod kątem:
 - 1) zgodności danych i informacji zawartych we wniosku o zawarcie umowy dystrybucji (kompletność i poprawność danych),
 - 2) kompletności załączonych dokumentów i spełnienie przez nie wymagań formalnych określonych przepisami prawa (kompletność i formalnoprawna poprawność dokumentów).
- c) W sytuacji gdy wniosek o zawarcie umowy dystrybucji nie spełnia wymogów formalnych, lub jeżeli w złożonym wniosku występują błędy lub braki, OSD nie później niż w terminie 7 dni roboczych od daty otrzymania wniosku wzywa wnioskodawcę do złożenia prawidłowo wypełnionego wniosku lub uzupełnienia o wymagane dokumenty i informacje, wyznaczając mu w tym celu 7 dniowy termin, liczony od dnia doręczenia wezwania. Jeśli we wskazanym terminie wnioskodawca nie uzupełni lub nie poprawi wniosku, pozostanie on bez rozpatrzenia.
- d) W ciągu 30 dni kalendarzowych od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej OSD przekazuje wnioskodawcy informacje o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie zawarcia umowy dystrybucyjnej.
- e) Wniosek o zawarcie umowy dystrybucji może zostać odrzucony, jeśli nie są spełnione warunki zawarcia umowy dystrybucyjnej, o których mowa w punkcie 13.2.
- f) W sytuacji gdy wniosek zostanie odrzucony przez OSD, OSD jest zobowiązany powiadomić wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy dystrybucji.
- g) W sytuacji gdy OSD pozytywnie rozpatrzy wniosek przekazuje on wnioskodawcy w terminie 3 dni roboczych od daty zakończenia jego analizy odpowiednią informację wraz z parafowanym umową dystrybucyjną, w oparciu o aktualnie obowiązujący wzorzec.
- h) Wnioskodawca zwraca do OSD podpisaną umowę w terminie nie dłuższym niż 14 dni roboczych od dnia jej otrzymania.

- i) OSD powinien odesłać podpisaną umowę do wnioskodawcy w terminie nie dłuższym niż 7 dni roboczych od dnia otrzymania umowy podpisanej przez wnioskodawcę.
- j) Nieprzesłanie przez wnioskodawcę podpisanej umowy o świadczenie usług dystrybucji lub brak zgłoszenia przez wnioskodawcę, w formie pisemnej, uwag do treści parafowanej umowy o świadczenie usług dystrybucji przekazanej mu przez OSD, w terminie w/w określonym, uznaje się za wycofanie wniosku o zawarcie umowy o świadczenie usługi dystrybucji. Jednakże w przypadku gdyby wnioskodawca o świadczenie usług dystrybucji był konsumentem, w razie niedotrzymania terminu o którym mowa powyżej, OSD wyznaczy mu termin dodatkowy na przesłanie podpisanej umowy. Brak przesłania przez takiego wnioskodawcę podpisanej umowy mimo wyznaczenia dodatkowego terminu uznaje się za wycofanie wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej. W przypadku ponownego wystąpienia o świadczenie usługi dystrybucji - należy ponownie złożyć wniosek o świadczenie usługi dystrybucji.
- k) Podpisanie umowy dystrybucyjnej przez wnioskodawcę jest równoznaczne z akceptacją wszystkich jej postanowień i akceptacją IRiESD.
- l) Wnioskodawca po zawarciu umowy dystrybucyjnej otrzymuje status ZUD.

13.7. Przypadki odmowy zawarcia umowy dystrybucyjnej

OSD może odmówić zawarcia umowy dystrybucyjnej w każdym z następujących przypadków:

- a) nie są spełnione warunki formalno-prawne, o których mowa w pkt. 13.2, przy czym drobne braki formalne wniosku o zawarcie umowy dystrybucyjnej, które nie uniemożliwiają rozpatrzenia wniosku, nie stanowią podstawy odmowy zawarcia umowy.
- b) w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, w szczególności gdy świadczenie usługi na rzecz wnioskodawcy może obniżyć niezawodność dostarczania i jakość paliw gazowych poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe i zakresu ich dostarczania Odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.

13.8. Przypadki rozwiązania umowy

Zasady rozwiązania umowy, w tym na skutek jej wypowiedzenia określa umowa dystrybucyjna.

13.9. Umowa kompleksowa z OSD

Do świadczenia usługi dystrybucji na podstawie umowy kompleksowej zawartej z OSD postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio. Umowa kompleksowa nie ma charakteru ramowego i jest zawierana na czas określony lub nieokreślony.

14. Procedura zgłaszania umów do realizacji

14.1. Zasady zlecania usług dystrybucji

- a) W celu realizacji umowy dystrybucyjnej ZUD dokonuje zlecenia świadczenia usługi dystrybucji, składając do OSD Pojedyncze Zlecenie Dystrybucji (PZD).

- b) W PZD ZUD wskazuje strefę dystrybucyjną z wybranym/wybranymi punktem/punktami wejścia, do którego dostarczone zostanie paliwo gazowe, oraz punkt wyjścia z systemu dystrybucyjnego, do którego ma być świadczona usługa dystrybucji przez OSD.
- c) ZUD składa do OSD PZD, z wykorzystaniem obowiązującego formularza, którego wzór stanowi załącznik do umowy dystrybucyjnej. Najpóźniej od dnia zawarcia przez OSD umowy dystrybucyjnej z jakimkolwiek podmiotem, wzór PZD OSD udostępni także na swojej stronie internetowej.
- d) W treści PZD ZUD składa oświadczenie, iż zapewnione jest dostarczanie paliwa gazowego do punktu/punktów wejścia do strefy dystrybucyjnej.
- e) Na żądanie OSD, zgłoszone w każdym czasie, ZUD zobowiązany jest przedstawić dokument potwierdzający, iż zapewnione jest dostarczanie paliwa gazowego do punktu wejścia. Dokumentem potwierdzającym powyższe, jest w szczególności wyciąg z umowy dostawy, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania, promesy umowy, umowy przedwstępnej lub innego dokumentu, z treści którego, takie zapewnienie wynika. Zakres danych wymaganych przez OSD w wyciągu zostanie wskazany w żądaniu.
- f) Wyciąg z umowy, o którym mowa w pkt. 14.1.e powinien zawierać oświadczenie osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu, że dane zawarte w wyciągu są zgodne z treścią umowy zawartej przez ten podmiot.

14.2. Kwalifikacja PZD

- a) Rozróżnia się następujące typy PZD: PZD typu R (PZDR) oraz PZD typu S (PZDS).
 - 1) PZDR stosuje się do punktów wyjścia, o zamówionej mocy umownej powyżej 110 kWh/h, rozliczanych na podstawie zamówionej mocy umownej i ilości dostarczonego paliwa gazowego (punkty WR). W PZDR określa się w szczególności moc umowną i ilości paliwa gazowego w punkcie wyjścia. Dla danego punktu wyjścia WR może zostać złożone jedno lub więcej PZDR. W takim przypadku rozliczenie usług dystrybucji określone jest na podstawie alokacji na poszczególne PZDR.
 - 2) PZDS stosuje się do punktów wyjścia, o zamówionej mocy umownej poniżej 110 kWh/h, rozliczanych na podstawie ilości pobranego paliwa gazowego (punkty WS). W PZDS określa się w szczególności ilości paliwa gazowego pobierane w punkcie wyjścia. Dla danego punktu wyjścia WS może być złożone tylko jedno zlecenie PZDS.
- b) Kwalifikacja do określonego typu PZDS lub PZDR dokonywana jest odrębnie dla każdego punktu wyjścia w oparciu o moc umowną oraz ciśnienie paliwa gazowego.

14.3. Rozpatrywanie PZD

- a) OSD jest zobowiązane rozpatrywać PZD z uwzględnieniem:
 - 1) kolejności wpływu,
 - 2) obowiązujących przepisów prawa,
 - 3) spełnienia przez ZUD warunków świadczenia usługi dystrybucji, o których mowa w rozdziale 13.
- b) Rozpatrywanie PZD przeprowadzane jest dwuetapowo:
 - 1) etap 1 - Weryfikacja formalna,
 - 2) etap 2 - Weryfikacja merytoryczna.

- c) Etap weryfikacji formalnej OSD polega na badaniu zgodności przedstawionych danych i informacji zamieszczonych w PZD oraz dołączonych dokumentach z wymaganiami formalnymi ich dotyczącymi (tzn. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów).
- d) W sytuacji gdy PZD nie spełnia wymogów formalnych, OSD nie później niż 7 dni roboczych od daty otrzymania PZD wzywa ZUD do złożenia prawidłowo wypełnionego PZD lub uzupełnienia o wymagane dokumenty i informacje, wyznaczając w tym celu 7 dniowy termin, liczony od dnia doręczenia wezwania. W tym samym terminie, OSD może wezwać do zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego.
- e) Jeżeli ZUD nie prześle prawidłowo wypełnionego lub uzupełnionego PZD w terminie wymienionym w pkt. 14.4.d, PZD pozostawia się bez rozpatrzenia.
- f) Na etapie weryfikacji merytorycznej PZD OSD ocenia, czy spełnione są warunki techniczne określone w pkt. 13.3, w szczególności czy istnieją możliwości techniczne realizacji wnioskowanych usług, we wskazanych w PZD punktach wejścia i wyjścia.
- g) W ciągu 14 dni kalendarzowych od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego PZD OSD przekazuje ZUD informację o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie świadczenia usług dystrybucji.
- h) PZD może zostać odrzucony, jeżeli ZUD nie spełnia warunków świadczenia usług dystrybucji, o których mowa w pkt. 13.3 - 13.4.
- i) Rozpatrywanie PZD może zostać wstrzymane do czasu przedłożenia przez ZUD dokumentów, o których mowa w pkt. 14.1.e lub zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego.
- j) Jeśli PZD, który nie został przyjęty do realizacji, miał wpływ na rozpatrzenie innych PZD, OSD przeanalizuje je ponownie na zasadach ogólnych.
- k) PZD obowiązuje od dnia wskazanego w treści PZD, nie wcześniej jednak niż w momencie montażu urządzenia pomiarowego.
- l) PZD obowiązuje do momentu zakończenia dostarczania paliwa gazowego na podstawie tego PZD, nie później jednak niż w momencie demontażu urządzenia pomiarowego. PZD obowiązuje także w okresie wstrzymania dostarczania paliwa gazowego, zgodnie z pkt 14.8.

14.4. Przypadki odmowy świadczenia usługi dystrybucji

OSD może odmówić świadczenia usług dystrybucji w każdym z następujących przypadków:

- a) nie są spełnione warunki techniczne, o których mowa w pkt. 6.3 lub warunki finansowe określone odpowiednio w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD
- b) w przypadkach przewidzianych przepisami prawa, w szczególności gdy świadczenie usługi na rzecz ZUD może obniżyć niezawodność dostarczania i jakość paliw gazowych poniżej poziomu określonego w odrębnych przepisach oraz powodować niekorzystne zmiany cen lub stawek opłat za dostarczane paliwa gazowe i zakresu ich dostarczania Odbiorcom przyłączonym do sieci, a także uniemożliwiać wywiązywanie się przez OSD z obowiązków w zakresie ochrony interesów Odbiorców i ochrony środowiska.

14.5. Zakończenie realizacji PZD

Zasady zakończenia realizacji PZD, w tym na skutek jego wypowiedzenia określa umowa dystrybucyjna.

14.6. Warunki ustalania zamówionej mocy umownej

- a) Warunki ustalania mocy umownej dotyczące punktów wyjścia określone są w Taryfie.
- b) Zmiana określonej w PZD mocy umownej w punkcie wyjścia odbywa się w takim samym trybie jak składanie PZD lub ZZZ.
- c) Zamawiana moc umowna nie może przekraczać mocy przyłączeniowej i musi zawierać się w zakresie pomiarowym układu pomiarowego zainstalowanego w punkcie wyjścia.

14.7. Wstrzymanie oraz wznowienie dostarczania gazu ziemnego do punktu wyjścia w ramach PZD

- a) Wstrzymanie lub wznowienie dostarczania paliwa gazowego realizowane jest przez OSD w ramach świadczonych usług dystrybucji na podstawie wystawionego przez ZUD polecenia wstrzymania lub wznowienia dostarczania paliwa gazowego do danego punktu wyjścia, z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów.
- b) W poleceniu, o którym mowa w pkt. 14.7.a ZUD zobowiązany jest określić:
 - 1) punkt wyjścia, którego dotyczy polecenie,
 - 2) termin wykonania polecenia, z zastrzeżeniem pkt. 14.7.d,
 - 3) rodzaj polecenia (wstrzymanie dostarczania lub wznowienie dostarczania).
- c) Przed złożeniem polecenia wstrzymania dostarczania paliwa gazowego do danego punktu wyjścia, ZUD musi wypełnić wobec Odbiorcy wszystkie wymogi prawne określone w Ustawie Prawo energetyczne.
- d) ZUD ma obowiązek dostarczyć polecenie wstrzymania dostarczania gazu ziemnego nie później niż 5 dni robocze przed wskazanym w poleceniu terminem wstrzymania dostarczania paliwa gazowego.
- e) Na OSD spoczywa obowiązek wykonania polecenia wstrzymania dostarczania gazu ziemnego w terminie maksymalnie 5 dni roboczych od wskazanego w poleceniu terminu wstrzymania dostarczania paliwa gazowego oraz niezwłocznego przekazania informacji o wykonaniu polecenia.
- f) W przypadku gdy OSD, pomimo dołożenia najwyższej staranności oraz przy wykorzystaniu prawnie dostępnych środków możliwych do zastosowania, w terminie określonym w pkt. 14.8.e nie będzie mógł wykonać polecenia, zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym ZUD.
- g) Niezwłocznie, jednakże nie później niż w ciągu 3 dni roboczych, po otrzymaniu od ZUD polecenia wznowienia dostarczania gazu ziemnego, OSD jest zobowiązany uzgodnić z Odbiorcą termin wznowienia dostarczania gazu ziemnego oraz wznowić dostarczanie gazu ziemnego do punktu wyjścia w uzgodnionym terminie.
- h) Opłaty za usługi wstrzymania i wznowienia dostarczania paliwa gazowego wykonane na polecenie ZUD ponosi ZUD, w wysokości określonej w Taryfie.
- i) W przypadku, gdy w jednym punkcie wyjścia jest więcej niż jedno PZD, fizyczne wstrzymanie dostaw paliwa gazowego następuje gdy polecenia wstrzymania dostaw paliwa gazowego dotyczą wszystkich PZD. Wznowienie dostaw gazu następuje, gdy polecenie wznowienia dostaw paliwa gazowego dotyczy przynajmniej jednego PZD.

15. Zasady składania Zbiorczego Zgłoszenia Zapotrzebowania

- 15.1. W celu realizacji umowy dystrybucyjnej ZUD do 10 marca każdego roku gazowego, przekazuje OSD Zbiorcze Zgłoszenie Zapotrzebowania (ZZZ) na kolejny rok gazowy w podziale na miesiące.
- 15.2. ZZZ składane jest na formularzu, którego wzór stanowi załącznik do umowy dystrybucyjnej. Najpóźniej od dnia zawarcia przez OSD umowy dystrybucyjnej z jakimkolwiek podmiotem, OSD udostępni wzór ZZZ także na swojej stronie internetowej.
- 15.3. O ile z postanowień niniejszego rozdziału nie wynika inaczej, do informacji podanych w ZZZ oraz zasad rozpatrywania ZZZ stosuje się postanowienia rozdziału 7.
- 15.4. Zatwierdzone przez OSD ZZZ stanowi podstawę świadczenia usługi dystrybucji w następnym roku gazowym i zastępuje poprzednio zatwierdzone ZZZ oraz stanowi aktualizację postanowień złożonych PZD.
- 15.5. ZZZ obejmuje w szczególności:
 - a) nazwę strefy dystrybucyjnej, której dotyczy ZZZ,
 - b) ilość paliwa gazowego w punkcie/punktach wejścia dla danej strefy dystrybucyjnej,
 - c) miesięczne ilości paliwa gazowego i moc umowną w punktach wyjścia typu WR w podziale na grupy taryfowe,
 - d) miesięczne ilości paliwa gazowego w punktach wyjścia typu WS w podziale na grupy taryfowe oraz liczbę punktów wyjścia typu WS.
- 15.6. W ZZZ określa się ilości paliwa gazowego w danym roku gazowym w podziale na miesiące. W ZZZ dla PZD krótkoterminowych określa się ilości paliwa gazowego dla miesięcy, w których świadczona będzie usługa dystrybucji.
- 15.7. Miesięczne ilości paliwa gazowego określone w ZZZ nie mogą przekroczyć ilości maksymalnych określanych jako iloczyn liczby dni w danym miesiącu i dwudziestoczekrotności obowiązującej mocy umownej dla danego punktu wejścia lub wyjścia typu WR.
- 15.8. ZZZ składane przez ZUD powinno uwzględniać wskazane przez OSD ograniczenia przepustowości systemu dystrybucyjnego, które mają wpływ na pracę systemu i realizację usług dystrybucji paliwa gazowego na skutek:
 - a) planowanych prac przyłączeniowych lub remontowych /ulepszeniowych,
 - b) ograniczenia mocy na wejściach z innych systemów,
 - c) powstałej awarii, istnienia zagrożenia jej powstania lub w przypadku konieczności usunięcia jej skutków,
 - d) ograniczeń wynikających ze zmniejszenia lub wstrzymania poboru paliwa gazowego w punkcie wejścia lub wyjścia ze względu na niespełnienie parametrów jakościowych lub ciśnienia paliwa gazowego.
- 15.9. OSD przekazuje ZUD informację o przyjęciu lub odrzuceniu ZZZ do 31 marca.
- 15.10. Odrzucenie ZZZ może nastąpić z powodu technicznej niemożności realizacji usług dystrybucyjnych w zakresie podanym w ZZZ lub z uwagi na niespełnienie wymogów określonych w rozdziale 7.
- 15.11. W przypadku odrzucenia ZZZ, OSD podaje przyczyny odrzucenia.

- 15.12. W przypadku odrzucenia ZZZ ZUD przekaże OSD skorygowane ZZZ w terminie do 10 kwietnia.
- 15.13. OSD przekaże ZUD informację o przyjęciu lub odrzuceniu skorygowanego ZZZ w terminie do 20 kwietnia.
- 15.14. W przypadku nieprzekazania przez ZUD ZZZ w terminie określonym w pkt. 15.1 lub w pkt. 15.9, OSD przyjmie jako ZZZ ostatnio zatwierdzone ZZZ, a w przypadku jego braku dane z PZD.
- 15.15. ZZZ jest aktualizowane przez OSD po przyjęciu PZD do realizacji lub po zatwierdzeniu wyłączenia PZD z umowy.

16. Procedura zmiany sprzedawcy

- 16.1. Odbiorca przyłączony do sieci dystrybucyjnej OSD ma prawo do zmiany sprzedawcy paliwa gazowego. Odbiorca nie ponosi wobec OSD żadnych opłat związanych z przeprowadzeniem procesu zmiany sprzedawcy. Procedura zmiany sprzedawcy trwa nie dłużej niż dwadzieścia jeden (21) dni od dnia złożenia powiadomienia o zmianie sprzedawcy, tj. PZD, przez Odbiorcę lub upoważnionego przez niego sprzedawcę do OSD. Odbiorca lub upoważniony przez niego Sprzedawca składa PZD z wykorzystaniem obowiązującego formularza w formie pisemnej na adres OSD podany w umowie dystrybucyjnej listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub przesyłką kurierską, lub przez posłańca, lub faksem za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. Za datę wpływu PZD przyjmuje się datę jego skutecznego doręczenia do OSD.
- 16.2. Warunkiem skutecznego dokonania procedury zmiany sprzedawcy jest dostosowanie układów pomiarowych do wymogów określonych w IRiESD. Koszt dostosowania ponosi ZUD.
- 16.3. Odbiorca dokonuje wyboru nowego sprzedawcy i zawiera z nim umowę kompleksową lub umowę sprzedaży paliwa gazowego.
- 16.4. Odbiorca lub nowy sprzedawca działający z upoważnienia Odbiorcy wypowiada umowę sprzedaży dotychczasowemu sprzedawcy. Odbiorca lub nowy sprzedawca powiadamia dotychczasowego sprzedawcę i OSD o zawarciu umowy sprzedaży lub umowy kompleksowej oraz o dniu rozpoczęcia przez nowego sprzedawcę sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. OSD informowany jest poprzez złożenie PZD, którego wzór dostępny jest na stronie internetowej OSD.
- 16.5. Zgodnie z art. 4j ust. 4 Ustawy Prawo energetyczne, umowa, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza paliwo gazowe Odbiorcy tych paliw w gospodarstwie domowym, ulega rozwiązaniu z ostatnim dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym oświadczenie tego Odbiorcy dotarło do przedsiębiorstwa energetycznego. Odbiorca ten może wskazać późniejszy termin rozwiązania umowy.
- 16.6. Rozpoczęcie świadczenia usług dystrybucji dla Odbiorcy lub nowego sprzedawcy (na podstawie nowego PZD) następuje z rozpoczęciem nowej doby gazowej następującej po dobie gazowej, z końcem której nastąpiło rozwiązanie umowy dystrybucyjnej (PZD) z dotychczasowym sprzedawcą.

- 16.7. Procedura zmiany sprzedawcy następuje poprzez złożenie PZD, dlatego też odpowiednio nowy sprzedawca lub Odbiorca, który przejął obowiązki transportowe paliwa gazowego do punktu wyjścia z sieci OSD, musi mieć zawartą umowę dystrybucyjną z OSD, która powinna zostać zawarta przed lub równocześnie ze złożeniem PZD.
- 16.8. W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z zawarciem umowy kompleksowej, nowy sprzedawca składa PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia, w którym paliwo gazowe pobierane jest przez Odbiorcę dokonującego zmiany sprzedawcy. Nowy sprzedawca powinien złożyć PZD najpóźniej na trzy (3) tygodnie przed dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego do Odbiorcy. W PZD należy złożyć oświadczenie Odbiorcy o rozwiązaniu umowy sprzedaży paliwa gazowego z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę.
- 16.9. W przypadku, gdy zmiana sprzedawcy następuje w związku z przejęciem obowiązku transportowego paliwa gazowego przez Odbiorcę, Odbiorca zawiera umowę dystrybucyjną z OSD na transport paliwa gazowego do punktu wyjścia i składa PZD, na mocy którego usługa dystrybucji paliwa gazowego będzie świadczona do punktu wyjścia. W PZD należy złożyć oświadczenie, iż Odbiorca rozwiązał umowę sprzedaży paliwa gazowego z dotychczasowym sprzedawcą na dzień rozpoczęcia sprzedaży przez nowego sprzedawcę na dzień rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji do Odbiorcy (na podstawie nowego PZD).
- 16.10. PZD, o którym mowa w pkt. 16.8 i pkt. 16.9 dodatkowo powinno zawierać w szczególności:
- a) dane ZUD,
 - b) datę, w której ma nastąpić rozpoczęcie sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę i rozpocznie się świadczenie usługi dystrybucji na podstawie nowego PZD, przy czym data ta nie może przypadać wcześniej niż:
 - 1) dwadzieścia jeden (21) dni licząc od dnia złożenia PZD,
 - 2) przed rozwiązaniem lub zmianą umowy z dotychczasowym sprzedawcą.
 - c) nadany przez OSD indywidualny numer układu pomiarowego, zainstalowanego w punkcie wyjścia i dokładny adres punktu poboru paliwa gazowego.
- 16.11. PZD, o którym mowa odpowiednio w pkt. 16.8 i pkt. 16.9 rozpatrywane jest w następujący sposób:
- a) OSD rozpatruje PZD z uwzględnieniem:
 - 1) obowiązujących przepisów prawa,
 - 2) spełnienia przez ZUD warunków, o których mowa w pkt. 12.3 z wyłączeniem pkt. 12.3.3.2 oraz warunków finansowych określonych odpowiednio w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD.
 - b) Rozpatrywanie PZD przeprowadzane jest dwuetapowo:
 - 1) Etap 1 – weryfikacja formalna,
 - 2) Etap 2 – weryfikacja merytoryczna.

- 3) Na etapie weryfikacji formalnej badana jest zgodność danych i informacji zamieszczonych w PZD oraz załączonych dokumentów z wymaganiami formalnymi ich dotyczącymi (tzn. kompletność i poprawność danych oraz dokumentów).
- c) W przypadku braków formalnych lub błędów w PZD, w szczególności, jeśli w PZD nie zostały wskazane wszystkie wymagane informacje lub dołączone dokumenty, OSD wzywa ZUD do uzupełnienia braków lub usunięcia błędów, wskazując na piśmie lub elektronicznie istniejące braki lub błędy, w terminie siedmiu (7) dni od daty doręczenia PZD wyznaczając ZUD siedmiodniowy (7) termin, liczony od daty doręczenia wezwania, na uzupełnienie wskazanych braków lub błędów. PZD, którego formalne braki lub błędy nie zostaną usunięte w wyznaczonym terminie, OSD pozostawia bez rozpatrzenia. W tym samym terminie, na podstawie postanowień odpowiednio umowy dystrybucyjnej lub IRiESD, OSD może wezwać do zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego.
- d) Jeżeli ZUD nie prześle prawidłowo wypełnionego lub uzupełnionego PZD w terminie wymienionym w pkt. 16.11.c PZD pozostawia się bez rozpatrzenia.
- e) Na etapie weryfikacji merytorycznej PZD OSD ocenia, czy spełnione są warunki techniczne określone w pkt. 6.3, w szczególności czy istnieją możliwości techniczne realizacji wnioskowanych usług we wskazanych w PZD punktach wejścia i wyjścia.
- f) W ciągu siedmiu (7) dni kalendarzowych od złożenia prawidłowo wypełnionego i kompletnego PZD, OSD przekazuje ZUD informację o jego przyjęciu, odrzuceniu lub odmowie świadczenia usług dystrybucji.
- g) PZD może zostać odrzucony jeżeli ZUD nie spełnia warunków świadczenia usług dystrybucji, o których mowa w pkt. 6.3 z wyłączeniem pkt. 6.3.d oraz warunków finansowych określonych odpowiednio w umowie dystrybucyjnej lub IRiESD.
- h) Rozpatrywanie PZD może zostać wstrzymane do czasu przedłożenia przez ZUD dokumentów, o których mowa w pkt. 14.1.e lub zwiększenia wartości zabezpieczenia finansowego na podstawie postanowień odpowiednio umowy dystrybucyjnej lub IRiESD.
- i) W przypadku pozostawienia PZD bez rozpatrzenia, jego odrzucenia lub odmowy świadczenia usług dystrybucji paliwa gazowego z przyczyn określonych w IRiESD lub przepisach prawa, OSD kontynuuje realizację PZD dotychczasowego sprzedawcy a jeżeli świadczenie usług na podstawie dotychczasowego PZD nie będzie możliwe z uwagi na rozwiązanie umowy z dotychczasowym sprzedawcą, świadczenie usług będzie realizowane przez Sprzedawcę z urzędu.
- j) W zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale, do PZD mają zastosowanie odpowiednie postanowienia rozdziału 14.
- 16.12. OSD informuje nowego sprzedawcę (będącego ZUD) lub Odbiorcę (będącego ZUD) o terminie rozpoczęcia realizacji PZD oraz dotychczasowego sprzedawcę o terminie zakończenia realizacji PZD.
- 16.13. Z dniem rozpoczęcia sprzedaży paliwa gazowego przez nowego sprzedawcę zamówiona moc umowna dla punktów wyjścia WR oraz grupa taryfowa, według której OSD rozliczać będzie świadczenie usług dystrybucji dla punktów wyjścia WR i WS dla potrzeb nowego ZUD, nie ulegają zmianie. Zmiana wielkości zarówno mocy umownej, jak i grupy taryfowej

odbywa się zgodnie z zasadami zawartymi w Taryfie, z uwzględnieniem historii zmian tych parametrów w danym punkcie wyjścia.

- 16.14. Z dniem rozpoczęcia świadczenia usługi dystrybucji na podstawie PZD nowego sprzedawcy lub Odbiorcy (będącego ZUD), parametry PZD wykorzystywane przez dotychczasowego sprzedawcę przysługują odpowiednio nowemu sprzedawcy lub Odbiorcy (ZUD) („zasada plecaka”).
- 16.15. OSD w ramach procedury zmiany sprzedawcy dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego w celu dokonania rozliczeń dotychczasowego sprzedawcy z Odbiorcą.
- 16.16. Odczytu, o którym mowa w pkt. 16.15 OSD dokonuje nie później niż w ciągu pięciu (5) dni roboczych od ostatniego dnia obowiązywania PZD dotychczasowego sprzedawcy. W przypadku braku możliwości dokonania tego odczytu, OSD dokonuje oszacowania ilości odebranego paliwa gazowego.
- 16.17. Dane niezbędne do rozliczeń, o których mowa w pkt. 16.15 OSD przekazuje dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy w terminie pięciu (5) dni roboczych od dnia dokonania odczytu lub szacowania.
- 16.18. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy Odbiorca końcowy, odbierając paliwo gazowe w punkcie wyjścia typu WR, dokonuje zmiany sprzedawcy polegającej na zawarciu kolejnej umowy kompleksowej z kolejnym sprzedawcą i jednoczesnym zmniejszeniu mocy umownej u dotychczasowego sprzedawcy.

17. Praca w systemie dystrybucyjnym

- 17.1. Ocena stanu technicznego sieci dystrybucyjnej
 - a) OSD ma obowiązek prowadzenia oceny stanu technicznego sieci dystrybucyjnej.
 - b) Na podstawie przeprowadzonej oceny sporządzane są okresowe plany remontów lub modernizacji. Planowane są również inne działania korygujące i zapobiegawcze zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa i utrzymania sieci dystrybucyjnej na odpowiednim poziomie technicznym.
 - c) OSD, na mocy obowiązujących przepisów, jest zobowiązany do powiadamiania ZUD oraz OSW, którzy będą objęci oddziaływaniem ograniczeń wynikających z planowanych prac remontowych lub modernizacyjnych, o terminach i czasie trwania planowanych przerw lub ograniczeń w dystrybucji paliwa gazowego.
 - d) OSD koordynuje terminy planowanych prac remontowych, modernizacyjnych z ZUD, OSW, oraz dużymi odbiorcami, którzy będą objęci oddziaływaniem ograniczeń wynikających z planowanych prac.
- 17.2. OSD zobowiązuje się do:
 - a) niezwłocznego powiadamiania ZUD o nieplanowanych pracach remontowych, modernizacyjnych oraz awariach sieci dystrybucyjnej mających wpływ na realizację usługi dystrybucji, wraz z określeniem przewidywanego terminu wznowienia dostarczania paliwa gazowego oraz wpływu prowadzonych prac na odbierane ilości paliwa gazowego w punktach wejścia i punktach wyjścia, a także o zakończeniu wyżej wymienionych prac lub usunięciu awarii sieci dystrybucyjnej,

- b) niezwłocznego informowania odbiorców ZUD o nieplanowanych pracach remontowych, modernizacyjnych i przyłączeniowych oraz awariach sieci dystrybucyjnej mających wpływ na realizację usługi dystrybucji, a w szczególności dotyczących terminu wznowienia dostarczania paliwa gazowego.

17.3. Planowanie i realizacja prac remontowych lub modernizacyjnych

- a) OSD i OSW uzgadniają zakres i termin wykonania prac, które będą skutkowały ograniczeniem dostarczania paliwa gazowego do punktów wejścia lub wyjścia na połączeniach z systemami OSW nie później niż 21 dni przez ich rozpoczęciem.
- b) OSD powiadamia użytkowników systemu dystrybucyjnego o terminach i czasie trwania planowanych przerw lub ograniczeń w dostawie paliw gazowych w sposób zwyczajowy przyjęty na danym terenie lub w formie indywidualnych zawiadomień, przekazanych na piśmie, telefonicznie lub za pomocą innego środka telekomunikacji co najmniej na:
 - 1) 7 dni przed dniem planowanej przerwy w dostawie paliwa gazowego dla Odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
 - 2) 14 dni przed dniem planowanej przerwy w dostawie paliw gazowych dla pozostałych Odbiorców.
 - 3) Odbiorcy zlokalizowani za punktami wejścia objętymi ograniczeniami zobowiązani są do wprowadzenia ograniczeń w poborze paliwa gazowego
- c) W okresach występowania przerw i ograniczeń, spowodowanych przeprowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym, OSD zwolniony będzie z obowiązku przyjęcia paliwa gazowego w punktach wejścia lub dystrybucji paliw gazowych do punktów wyjścia, które w wyniku prowadzonych prac objęte są ograniczeniami.

18. Wymiana informacji pomiędzy stronami umowy dystrybucyjnej

18.1. Korespondencja pomiędzy stronami

- a) W umowie dystrybucyjnej określone są osoby upoważnione przez strony do składania wszelkich oświadczeń związanych z realizacją umowy dystrybucyjnej.
- b) Zasady współpracy służb dyspozytorskich i eksploatacyjnych stron w ramach świadczenia usługi dystrybucji stanowią załączniki do umowy dystrybucyjnej.
- c) Procedura wymiany informacji związanych ze składaniem wniosku o usługę dystrybucji i zawieraniem umowy dystrybucyjnej opisane są w rozdziale 13.
- d) Procedura wymiany informacji związanych z procesem składania ZZZ opisane są w rozdziale 15.
- e) Korespondencja związana z umową dystrybucyjną/umową kompleksową będzie dostarczana w formie pisemnej na adresy stron podane w umowie dystrybucyjnej/kompleksowej listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru lub przesyłką kurierską, lub przez postańca, lub faksem za zwrotnym potwierdzeniem odbioru.
- f) PZD, ZZZ oraz informacje o alokacjach będą przesyłane przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub Internetu przy wykorzystaniu formatu plików określonych w IRiESD.

18.2. Wymiana informacji pomiędzy OSD, OSW i ZUD

- a) Elektroniczna wymiana informacji związanych z realizacją świadczenia usługi dystrybucji pomiędzy OSW oraz ZUD docelowo będzie oparta na
 - 1) standardzie elektronicznej wymiany dokumentów (EDI), w wersji opracowanej dla gazownictwa o nazwie EDIG@S (opisanej w dokumencie Edig@s Message Implementation Guidelines, dostępnym na stronie www.edigas.org) – dla alokacji,
 - 2) standardzie elektronicznej wymiany dokumentów (EDI) – dla pozostałych informacji związanych ze świadczeniem usług dystrybucji.
- b) Do czasu wdrożenia elektronicznego systemu wymiany informacji, opartego na standardzie elektronicznej wymiany dokumentów EDIG@S, podstawową formą wymiany informacji są dokumenty w formie pisemnej lub formie elektronicznej w postaci plików PDF, XLS.
- b) Dokumenty dotyczące alokacji przekazywane będą w postaci elektronicznej w formie plików ASCII, TXT lub Excel.
- c) W przypadku wprowadzenia przez OSD systemu elektronicznej wymiany informacji, informacja o tym zostanie ogłoszona na stronie internetowej OSD przynajmniej z 3 miesięcznym wyprzedzeniem.
- d) Wymiana plików, o których mowa w pkt. 18.2.b. i 18.2.c będzie następować z wykorzystaniem poczty elektronicznej lub Internetu.

18.3. Poufność

- a) Każda ze stron umowy dystrybucyjnej zobowiązuje się do nieujawniania osobom trzecim treści umowy, jak również wszelkich informacji uzyskanych w trakcie realizacji umowy, oraz do przechowywania wszelkich dokumentów otrzymanych od drugiej strony z związku z zawarciem lub realizacją umowy dystrybucyjnej (dalej: „informacje poufne”), zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz.U. 2003 r. Nr 153, poz. 1503), chyba że IRIESD stanowi, iż informacje poufne mogą lub powinny być przekazywane innym podmiotom lub strona przekazująca informacje poufne udzieli wyraźnej, pisemnej zgody na takie ujawnienie. W szczególności każda ze stron umowy dystrybucyjnej zobowiązuje się do ochrony i nieujawniania osobą trzecim jakichkolwiek informacji o charakterze technicznym, technologicznym, handlowym, strategicznym, finansowym i ekonomicznym, oraz innych związanych z organizacją przedsiębiorstwa każdej ze stron otrzymanych od drugiej strony w związku z procedurą zawierania umowy dystrybucyjnej oraz jej wykonywaniem. Informacje poufne podlegają ochronie bez względu na formę ich ujawnienia (dokumenty pisemne, wykresy, projekty). Charakter informacji poufnych powinien być przez strony przekazujące te informacje oznaczony w sposób wyraźny i jednoznaczny.
- b) Strony umowy dystrybucyjnej są zobowiązane się do wykorzystywania informacji poufnych tylko i wyłącznie w celu i w zakresie niezbędnym do realizacji procedury zawierania oraz realizacji umowy dystrybucyjnej.
- c) Zobowiązanie, o którym mowa w pkt. 18.3.a i 18.3.b nie dotyczy informacji, które:
 - 1) zostały podane do wiadomości publicznej w sposób nie stanowiący naruszenia umowy,

- 2) są znane stronie z innych źródeł, bez obowiązku ich zachowania w tajemnicy i bez naruszenia umowy,
 - 3) mogą być podane do publicznej wiadomości na podstawie pisemnej zgody drugiej strony,
 - 4) zostały uzyskane przez jedną ze stron przed zawarciem umowy dystrybucyjnej.
- d) Zobowiązanie, o którym mowa w punkcie 18.3.a i 18.3.b nie dotyczy przekazywania informacji doradcom stron wykonującym prace doradcze mające związek z realizacją umów, przy czym strony umów odpowiadają za zachowanie poufności informacji określonych w umowie przez swoich doradców. Powyższe zobowiązanie nie narusza obowiązku którejkolwiek ze stron do dostarczania informacji uprawnionym organom zgodnie z pkt. 18.3.e.
 - e) Ochrona informacji poufnych nie będzie dotyczyć sytuacji, w której obowiązek ujawnienia takich informacji wynika z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, w tym na żądanie uprawnionych organów.
 - f) Strony umowy dystrybucyjnej są zobowiązane do podjęcia wszelkich działań zmierzających do ochrony informacji poufnych oraz do ograniczenia wymiany informacji poufnych i dostępu do nich osobom w zakresie niezbędnym dla prawidłowej realizacji umowy dystrybucyjnej. Strony zobowiązane są powiadomić wszystkich swoich pracowników, którzy będą wykonywali umowę dystrybucyjną, a także inne osoby, za pomocą których ta umowa będzie wykonywana, o obowiązku zachowania poufności w zakresie informacji poufnych.
 - g) Obowiązek nieujawniania informacji poufnych wiąże strony umowy dystrybucyjnej w trakcie jej obowiązywania, jak również w okresie pięciu (5) lat od dnia jej rozwiązania lub wygaśnięcia.
- #### 18.4 Procedura udzielania informacji
- a) Podstawowe informacje oraz dokumenty związane ze świadczeniem usług dystrybucyjnych publikowane na stronie internetowej OSD są przedstawione w pkt 4.2.
 - b) Odpowiedzi na zapytania i skargi składane na piśmie lub drogą elektroniczną będą udzielane w takim samym trybie jak zostały zadane.
 - c) OSD rozpatruje wnioski lub reklamacje Odbiorców lub ZUD w terminie 14 dni od złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, z wyłączeniem spraw dotyczących parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów.
 - d) W przypadku zapytania telefonicznego będą udzielane informacje podstawowe dotyczące: nazwy operatora i zakresu działania, adresów kontaktowych, adresu strony internetowej.
- #### 18.5. ZUD zapewni, że Odbiorca ZUD, pobierający paliwo gazowe w punkcie wyjścia udzielił zgody na przetwarzanie jego danych osobowych przez OSD. Skutki braku zgody obciążają ZUD.

19. Fakturowanie i płatności

Zasady dotyczące fakturowania i płatności określa umowa dystrybucyjna oraz Taryfa.

**CZĘŚĆ III:
BILANSOWANIE SYSTEMU
I ZARZĄDZANIE OGRANICZENIAMI SYSTEMOWYMI**

20. Zgłaszanie PZD do realizacji

20.1. Nominacje i renominacje ZUD – zasady ogólne

- a) W celu realizacji umowy dystrybucyjnej ZUD składa do OSD nominacje dla punktu wyjścia typu WR, gdy ZUD przysługuje w tym punkcie moc umowna na poziomie co najmniej 4.580 kWh/h (417 m³/h). OSD może zwolnić ze składania nominacji ww. ZUD.
- b) ZUD składa OSD nominację dobową, w której określa ilości paliwa gazowego dla każdej godziny doby gazowej, dla każdego punktu, o którym mowa w pkt 20.1.a.
- c) W nominacjach i renominacjach ilości paliwa gazowego określone są w kWh w liczbach naturalnych.
- d) Godzinowe ilości paliwa gazowego określone w nominacjach i renominacjach dla danego punktu nie mogą przekroczyć mocy umownej przysługującej ZUD w danym punkcie.
- e) Nominacje mogą zostać zmienione w trybie renominacji. Zatwierdzona zgodnie z postanowieniami IRiESD renominacja uzyskuje status zatwierdzonej nominacji.
- f) W nominacjach i renominacjach należy uwzględnić zmianę czasu z letniego na zimowy oraz z zimowego na letni. Wówczas doba gazowa jest odpowiednio dłuższa lub krótsza o godzinę.
- g) Nominacje i renominacje składane przez ZUD powinny uwzględniać ograniczenia i wstrzymania wprowadzone zgodnie z postanowieniami IRiESD oraz ograniczenia wprowadzone przez Radę Ministrów zgodnie z przepisami Ustawy o zapasach.
- h) W przypadku poinformowania OSD przez OSW lub Odbiorcę również w innym trybie aniżeli określono w pkt. 20.2 lub pkt. 20.3 o braku możliwości dystrybucji ilości paliwa gazowego określonych w nominacji, OSD niezwłocznie informuje o tym fakcie ZUD. ZUD w ciągu dwóch (2) godzin od otrzymania ww. informacji zobowiązany jest dostosować nominację w danym punkcie i przekazać do OSD renominację.
- i) Nominacja/renominacja ZUD, dla których świadczona jest usługa dystrybucji na zasadach przerywanych, może zostać zatwierdzona z redukcją ilości paliwa gazowego zgłoszonych przez ZUD w nominacji/renominacji. Redukcja będzie następować w przypadku, gdy nie będzie dostępnej przepustowości dla tych usług. Redukcja będzie następować z uwzględnieniem pierwszeństwa realizacji usług na najwyższym poziomie pewności, a w przypadku usług na tym samym poziomie pewności proporcjonalnie w stosunku do ilości paliwa gazowego określonego w nominacji.
- j) ZUD, który otrzymał od OSD informację o zatwierdzeniu lub zatwierdzeniu z redukcją ilości paliwa gazowego w złożonej nominacji/renominacji, może otrzymać od OSD informację o dalszej proporcjonalnej redukcji ilości paliwa gazowego w złożonej nominacji. Dalsza redukcja ilości paliwa gazowego w złożonej nominacji dokonywana jest wówczas, gdy konieczność jej dokonania wynika z renominacji złożonych przez ZUP, który korzysta z usług przesyłania świadczonych na zasadach ciągłych.
- k) Nominacje, renominacje powinny być przesłane przez ZUD do OSD na adres mailowy wskazany w umowie dystrybucyjnej, o ile OSD i ZUD nie uzgodnią w tej umowie innego sposobu ich zgłaszania.

- l) OSD jest uprawniony do przekazywania informacji na temat nominacji i renominacji OSW w zakresie niezbędnym do sprawdzenia zgodności nominacji i renominacji w systemach współpracujących lub dokonania alokacji ilości paliwa gazowego.
- m) Dla każdej doby gazowej wyznaczana jest dla każdego ZUD różnica pomiędzy dobowymi ilościami paliwa gazowego odebranymi z systemu dystrybucyjnego w punkcie wyjścia typu WR, określonymi na podstawie alokacji, a dobowymi ilościami paliwa gazowego określonymi w odpowiadających im zatwierdzonych nominacjach.
- n) W przypadku gdy w danym punkcie różnica, o której mowa w pkt. 20.1.m, wyniesie więcej niż 10 % dobowej ilości paliwa gazowego określonej w zatwierdzonej nominacji, to OSD naliczy ZUD opłaty zgodnie z postanowieniami pkt. 23.5.a.

20.2. Proces nominacji

- a) ZUD, przekazują nominacje do OSD nie później niż do godz. 10:00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której nominacja dotyczy.
- b) W przypadku, gdy ZUD przekaże więcej niż jedną nominację, w terminie, o którym mowa w pkt 20.2.a, OSD rozpatruje ostatnią otrzymaną nominację.
- c) OSD przekazuje ZUD informację o zatwierdzeniu lub odrzuceniu nominacji do godz. 18:00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której dotyczy nominacja.
- d) Odrzucenie nominacji może nastąpić z powodu:
 - 1) niezgodności z postanowieniami Umowy lub IRiESD,
 - 2) przekroczenia mocy umownej,
 - 3) niuwzględnienia przez ZUD zgłoszonych przez OSW lub Odbiorcę ograniczeń przepustowości, uniemożliwiających zrealizowanie usług według zgłoszonych przez ZUD nominacji,
 - 4) braku technicznych możliwości realizacji nominacji.
- e) W przypadku odrzucenia nominacji, OSD podaje przyczynę odrzucenia nominacji.
- f) W przypadku, gdy ZUD nie przekaże OSD, w terminie określonym w pkt. 20.2.a, nominacji na kolejną dobę gazową, OSD przyjmie, że ilość paliwa gazowego w punktach wyjścia danego ZUD wynoszą „0” (zero).
- g) W przypadku odrzucenia nominacji dla danego punktu przyjmuje się, iż dla ZUD została zatwierdzona dla tego punktu nominacja z ilością paliwa gazowego równą „0” (zero).

20.3. Proces renominacji

- a) ZUD może dokonać renominacji godzinowych ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej przez OSD nominacji dla danej doby gazowej. Renominacja może zostać złożona od godziny 18:00 do godziny 23.00 doby gazowej poprzedzającej dobę gazową, której renominacja dotyczy. Renominacja godzinowych ilości paliwa gazowego może być złożona ostatecznie, najpóźniej na cztery (4) godziny przed pierwszą godziną, dla której będzie zmieniana nominacja.
- b) Jeżeli renominacja na bieżącą dobę jest składana po godzinie 20:00 (czasu polskiego) należy zgłosić złożenie renominację również telefonicznie oraz mailowo na numer i adres e-mail wskazane w umowie zawartej pomiędzy ZUD a OSD.

- c) Procedura rozpatrywania renominacji dla danego punktu rozpoczyna się o każdej pełnej godzinie i trwa do dwóch (2) godzin. OSD będzie rozpatrywał ostatnią renominację otrzymaną przed pełną godziną.
- d) OSD informuje podmiot, który złożył renominację o zatwierdzeniu albo odrzuceniu renominacji wraz z podaniem przyczyn odrzucenia w ciągu dwóch (2) godzin od rozpoczęcia danej procedury rozpatrywania renominacji jednak nie później niż przed rozpoczęciem godziny, której dotyczy renominacja.
- e) Odrzucenie renominacji może nastąpić z powodów wymienionych w pkt. 20.2.d.
- f) W przypadku odrzucenia przez OSD renominacji, wiążącą dla stron pozostaje ostatnio zatwierdzona przez OSD nominacja, z uwzględnieniem ograniczeń i wstrzymań, o których mowa w pkt. 20.1.g.

21. Alokacje ilości paliwa gazowego w punktach wejścia i wyjścia

21.1. Ogólne sposoby alokacji.

- a) Alokacje wykonywane są przez OSD na podstawie wyników pomiarów, informacji dostarczanych przez ZUD, OSP, Odbiorców, zgodnie z zasadami opisanymi w niniejszej IRiESD.
- b) Alokacje wykorzystywane są w celu rozliczenia usług dystrybucji, bilansowania handlowego obszarów dystrybucyjnych innych niż przyłączone do sieci OSP oraz na potrzeby OSP.
- c) Suma zaalokowanej w danym punkcie ilości paliwa gazowego poszczególnym ZUP, ZUD lub OSD powinna odpowiadać wprowadzonej w danym punkcie wejścia lub odebranej w danym punkcie wyjścia ilości paliwa gazowego.
- d) Szczegółowe sposoby alokacji dla poszczególnych punktów wejścia i wyjścia określa IRiESD.

21.2. Zasady alokacji w punktach wejścia na połączeniu z systemem przesyłowym.

- a) W celu wykonania postanowień IRiESP, dla poszczególnych ZUP dostarczających paliwo gazowe do punktu wejścia do obszaru dystrybucyjnego, zasilanego z systemu przesyłowego, OSD dokonuje:
 - 1) alokacji operatywnych, określających szacunkowe ilości paliwa gazowego dostarczone przez ZUP do punktu wejścia:
 - za pierwsze cztery (4) godziny doby gazowej,
 - za pierwsze osiem (8) godzin doby gazowej,
 - w poprzedniej dobie gazowej;
 - 2) alokacji rozliczeniowych, określających ilości paliwa gazowego dostarczone przez ZUP do punktu wejścia w poszczególnych dobach gazowych zakończonego miesiąca gazowego.
- b) Alokacje operatywne, o których mowa w pkt. 21.2.a.1 dokonywane są według następujących zasad:
 - 1) W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe jest dostarczane przez jednego ZUP na rzecz (i) OSD lub (ii) jednego lub

kilku ZUP/ZUD, zmierzona w tym punkcie wejścia ilość paliwa gazowego, ustalona dla danego punktu wejścia oraz zmierzona maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego zostaną przypisane do tego ZUP.

- 2) W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe jest dostarczane przez kilku ZUP/ZUD, ilość paliwa gazowego a także maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego zostaną przypisane do poszczególnych ZUP proporcjonalnie do nominacji dobowych ZUD dla tego punktu.
 - 3) W przypadku, gdy w danym punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwo gazowe jest dostarczane przez kilku ZUP na rzecz (i) OSD i/lub (ii) kilku ZUP/ZUD, ilości paliwa gazowego, a także maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego, ustalone dla OSD oraz poszczególnych ZUD, zostaną przypisane do poszczególnych ZUP proporcjonalnie do nominacji ZUD, z uwzględnieniem ilości dostarczanej przez ZUD na rzecz OSD, które są określane przez OSD.
- c) Alokacje rozliczeniowe, o których mowa w pkt. 21.2.a.2 dokonywane są według następujących zasad:
- 1) Dobowe alokacje rozliczeniowe dla ZUP/ZUD dostarczającego paliwo gazowe do punktu wejścia odpowiadają sumie dobowych alokacji rozliczeniowych dla ZUD we wszystkich punktach wyjścia w ramach danego obszaru dystrybucyjnego, do których była świadczona usługa dystrybucji w ramach zawartych PZD.
 - 2) Różnica pomiędzy sumą alokacji w punkcie wejścia przypisaną poszczególnym ZUP/ZUD a ilością zmierzoną w punkcie wejścia przypisywana jest ZUP dostarczającemu paliwo gazowe na potrzeby OSD.

21.3. Szczegółowe zasady alokacji dla punktów wejścia na potrzeby bilansowania handlowego obszarów dystrybucyjnych innych niż przyłączone do sieci OSP.

- a) Alokacji, dokonuje się jedynie w sytuacji, w której w danym punkcie wejścia paliwo gazowe jest dostarczane przez więcej niż jednego ZUD.
- b) Alokacji dla punktów wejścia dokonuje się na podstawie informacji przekazanej przez operatora punktu wejścia. Informację o podziale ilości paliwa gazowego wprowadzonego przez dany punkt wejścia na poszczególnych ZUD, operator danego punktu wejścia przekazuje do OSD zgodnie z postanowieniami pkt. 21.5.j.

21.4. Zasady alokacji dla punktów wyjścia.

- a) W punktach wyjścia alokacji ilości paliwa gazowego dokonuje się dla każdego ZUD dla każdego punktu wyjścia w celu rozliczenia usługi dystrybucji.
- b) Dobowe ilości paliwa gazowego odebrane przez ZUD w punktach wyjścia określane są zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 21.3.b.1 oraz pkt. 21.3.b.5.
- c) W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest pobierane przez jednego ZUD, całkowita ilość paliwa gazowego oraz maksymalna godzinowa ilość paliwa gazowego, określone na podstawie wyników pomiarów w danym punkcie, przypisane będą do tego ZUD.

- d) W przypadku, gdy w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe jest odbierane przez kilku ZUD, całkowita ilość paliwa gazowego jest im przypisywana zgodnie z informacją przekazaną przez Odbiorcę, zgodnie z pkt. 21.5.j.
- e) W przypadku punktów wyjścia, w których paliwo gazowe jest przekazywane do sieci OSW na podstawie więcej niż jednego PZD dla więcej niż jednego ZUD, sposoby alokacji zostaną ustalone przez OSW będącego użytkownikiem danego punktu wyjścia.

21.5. Zasady przekazywania informacji w procesie alokacji.

- a) Operator punktu wejścia, przekazuje OSD wyrażone w jednostkach energii [kWh] wprowadzone w danym punkcie wejścia oraz przypisane poszczególnym ZUD:
 - 1) szacunkowe ilości paliwa gazowego („ilości operatywne”) przypisane poszczególnym ZUD za pierwsze cztery (4) godziny doby gazowej (od godz. 06:00 do godz. 10:00) codziennie w trakcie trwania doby gazowej do godz. 11:00,
 - 2) szacunkowe ilości paliwa gazowego („ilości operatywne”) przypisane poszczególnym ZUD za pierwsze osiem (8) godzin doby gazowej (od godz. 06:00 do godz. 14:00) codziennie w trakcie trwania doby gazowej do godz. 15:00,
 - 3) szacunkowe ilości paliwa gazowego („ilości operatywne”) przypisane poszczególnym ZUD za poprzednią dobę gazową codziennie do godziny 9:00.
- b) OSD przekazuje do OSP informacje o ilościach paliwa gazowego dla poszczególnych ZUP/ZUD (alokację operatywną) przekazanych w punktach wejścia ze źródeł przyłączonych do sieci dystrybucyjnej w następujących terminach:
 - 1) szacunkowe ilości paliwa gazowego za pierwsze cztery (4) godziny doby gazowej (od godz. 06:00 do godz. 10:00) przekazywane są do OSP codziennie w trakcie trwania doby gazowej do godz. 12:00;
 - 2) szacunkowe ilości paliwa gazowego za pierwsze osiem (8) godzin doby gazowej (od godz. 06:00 do godz. 14:00) przekazywane są do OSP codziennie w trakcie trwania doby gazowej do godz. 16:00,
 - 3) szacunkowe ilości paliwa gazowego za poprzednią dobę gazową przekazywane są do OSP codziennie do godziny 10:00.
- c) OSD przekazuje do OSP codziennie do godz. 10:00, informację o szacunkowych ilościach paliwa gazowego przypisanych poszczególnym ZUP dla poprzedniej doby gazowej (alokację operatywną), sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do godz. 8:00, zawierających: (i) łączne ilości paliwa gazowego wprowadzonego w punkcie wejścia do systemu OSD z systemu OSP w poprzedniej dobie gazowej, wyrażone w jednostkach objętości [m³] i jednostkach energii [kWh], (ii) wartości ciepła spalania paliwa gazowego dla danego punktu wejścia, na bazie którego dokonano przeliczenia na wartości energetyczne. W przypadku otrzymania od OSP danych w terminie późniejszym, jednakże nie później niż do godziny 15:00, alokacja dobową wykonywana jest w terminie trzech (3) godzin licząc od momentu otrzymania od OSP kompletnych danych. W przypadku otrzymania od OSP danych po godz. 15:00, OSD przekazuje dobową alokację operatywną do godz. 10:00 dnia następującego po dniu, w którym nastąpiło przekazanie danych.

- d) OSD przekazuje do OSP, codziennie do godz. 12:00, informację o szacunkowych ilościach paliwa gazowego przypisanych dla poszczególnych ZUP dla okresu czterech (4) pierwszych godzin bieżącej doby gazowej (alokacje operatywne za cztery (4) pierwsze godziny bieżącej doby gazowej), sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do godz. 11:00, zawierających: (i) łączne ilości paliwa gazowego wprowadzonego w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego z systemu przesyłowego w okresie pierwszych czterech (4) godzin bieżącej doby gazowej oraz (ii) wartości ciepła spalania dla danego punktu wejścia, na bazie którego dokonano przeliczenia na wartości energetyczne. W przypadku otrzymania od OSP danych w terminie późniejszym, jednakże nie później niż do godziny 14:00, alokacja operatywna za pierwsze cztery (4) godziny bieżącej doby gazowej godzin wykonywana jest w terminie dwóch (2) godzin, licząc od momentu otrzymania od OSP kompletnych danych. W przypadku otrzymania od OSP danych po godz. 14:00 OSD przekazuje alokację operatywną za cztery (4) pierwsze godziny bieżącej doby gazowej do godz. 10:00 dnia następującego po dniu, w którym nastąpiło przekazanie danych.
- e) OSD przekazuje do OSP, codziennie do godz. 16:00, informację o szacunkowych ilościach paliwa gazowego przypisanych dla poszczególnych ZUP dla okresu ośmiu (8) pierwszych godzin bieżącej doby gazowej (alokacje operatywne za osiem (8) pierwszych godziny bieżącej doby gazowej), sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do godz. 15:00, zawierających: (i) łączne ilości paliwa gazowego wprowadzonego w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego z systemu przesyłowego w okresie pierwszych ośmiu (8) godzin bieżącej doby gazowej oraz (ii) wartości ciepła spalania dla danego punktu wejścia, na bazie którego dokonano przeliczenia na wartości energetyczne. W przypadku otrzymania od OSP danych w terminie późniejszym, jednakże nie później niż do godziny 16:00, alokacja operatywna za pierwsze osiem (8) godzin bieżącej doby gazowej godzin wykonywana jest w terminie dwóch (2) godzin, licząc od momentu otrzymania od OSP kompletnych danych. W przypadku otrzymania od OSP danych po godz. 16:00 OSD przekazuje alokację operatywną za osiem (8) pierwszych godzin bieżącej doby gazowej do godz. 10:00 dnia następującego po dniu, w którym nastąpiło przekazanie danych.
- f) W przypadku gdy systemy teleinformatyczne OSD nie dają możliwości wykonania obliczeń zgodnie z postanowieniami pkt. 21.5.d i pkt. 21.5.e, alokacje w zakresie pierwszych czterech (4) i pierwszych ośmiu (8) godzin bieżącej doby gazowej wykonywane są proporcjonalnie do alokacji operatywnej za poprzednią dobę gazową.
- g) OSD przekazuje OSP prognozy dotyczące mierzonych rzadziej niż codziennie ilości dobowych paliwa gazowego odbieranych przez Odbiorców w dobie gazowej bieżącej i następną.
- h) OSD przedstawia OSP prognozy zużycia w zakresie mierzonych rzadziej niż codziennie ilości odbieranych przez Odbiorców w danej dobie gazowej zgodnie z postanowieniami IRIESP.
- i) OSD przekazuje do OSP, alokację rozliczeniową dla poszczególnych ZUP, do siódmego (7) dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie,

sporządzoną na podstawie danych otrzymanych od OSP do piątego (5) dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy rozliczenie, obejmujących (i) łączne, rozliczeniowe ilości paliwa gazowego wprowadzonego w punkcie wejścia do systemu OSD z systemu OSP we wszystkich dobach gazowych poprzedniego miesiąca gazowego (w tym maksymalne wykonane moce godzinowe) wyrażone w jednostkach objętości [m^3] i jednostkach energii [kWh], (ii) wartości ciepła spalania paliwa gazowego dla danego punktu wejścia, na bazie którego dokonano przeliczenia na wartości energetyczne dla wszystkich dób gazowych z poprzedniego miesiąca gazowego. W przypadku nieotrzymania od OSP danych we wskazanym powyżej terminie, miesięczna alokacja rozliczeniowa wykonywana jest w terminie dwóch (2) dni roboczych licząc od przekazania przez OSP kompletnych danych rozliczeniowych.

- j) ZUD, informuje OSD do czwartego (4) dnia roboczego miesiąca gazowego następującego po miesiącu gazowym, którego informacja dotyczy, o ilościach paliwa gazowego przypisanych poszczególnym ZUP w punkcie wejścia za każdą dobę gazową w poprzednim miesiącu gazowym.
- k) Odbiorca, lub OSW informuje OSD do czwartego (4) dnia roboczego miesiąca gazowego następującego po miesiącu gazowym, którego informacja dotyczy, o ilościach paliwa gazowego przypisanych poszczególnym ZUD w punktach wyjścia do instalacji Odbiorcy lub OSW za każdą dobę gazową w poprzednim miesiącu gazowym zgodnie z zasadami opisanymi w pkt. 21.2.
- l) Operator punktu wejścia ze źródeł krajowych do czwartego (4) dnia roboczego miesiąca gazowego następującego po miesiącu gazowym, którego informacja dotyczy, przekazuje do OSD informację o ilościach paliwa gazowego wprowadzonych do sieci OSD w danym punkcie wejścia wyrażonych w jednostkach objętości [m^3] oraz jednostkach energii [kWh], za każdą dobę gazową w poprzednim miesiącu gazowym, a także ciepła spalania przyjęte dla ustalenia ilości paliwa gazowego w jednostkach energii [kWh] dla każdej doby gazowej.
- m) Operator punktu wejścia ze źródeł krajowych wraz z informacją, o której mowa w pkt. 21.6.1, przekazuje informację o ilościach paliwa gazowego wyrażonych w jednostkach objętości [m^3] oraz jednostkach energii [kWh] przypisanych poszczególnym ZUD w danym punkcie wejścia za każdą dobę gazową w poprzednim miesiącu gazowym.
- n) OSD nie weryfikuje danych otrzymanych od OSP, OSW, Operatora punktu wejścia ze źródeł krajowych. Alokacje operatywne zawierają dane szacunkowe i nie stanowią podstawy rozliczeń oraz nie mogą być przedmiotem roszczeń finansowych.

22. Bilansowanie paliwa gazowego

22.1 Ogólne warunki bilansowania

- a) OSD realizuje bilansowanie fizyczne w ramach stref dystrybucyjnych.
- b) W każdej dobie gazowej ilość paliwa gazowego dostarczona przez OSD do punktów wyjścia w danej strefie dystrybucyjnej powiększona o ilość paliwa gazowego zużytego

na potrzeby własne OSD odpowiada ilości paliwa gazowego dostarczonego przez ZUD lub OSD do punktów wejścia do tej strefy dystrybucyjnej.

- c) Bilansowanie fizyczne jest realizowane przez OSD w celu zapewnienia bezpiecznej realizacji umów dystrybucyjnych i kompleksowych.
- d) Celem bilansowania handlowego jest pozyskanie i wyznaczenie wszelkich danych niezbędnych do właściwego rozliczenia usług dystrybucji paliwa gazowego oraz rozliczenie poszczególnych ZUD za ilości paliwa gazowego dostarczonego lub pobrane w ilości innej aniżeli odpowiednio pobrali lub dostarczyli oni do obszaru dystrybucyjnego innego niż obszar dystrybucyjny zasilany z systemu przesyłowego. Bilansowanie handlowe jest realizowane, jeżeli w danym obszarze dystrybucyjnym paliwo gazowe jest dystrybuowane na rzecz więcej niż jednego ZUD.
- e) Cena referencyjna gazu (CRG), wykorzystywana na potrzeby rozliczeń OSD, ustalana jest przez OSD na dany miesiąc gazowy (M) na podstawie średniej ważonej ceny zakupu paliwa gazowego wraz z kosztem zakupu i dostarczenia paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego w okresie ostatnich dwunastu (12) miesięcy, którego ostatnim miesiącem jest miesiąc M-2. OSD ustala i publikuje CRG na swojej stronie internetowej, do końca miesiąca M-1. Tak ustalona CRG obowiązuje w następnym miesiącu gazowym. Jeżeli w miesiącu będącym podstawą wyznaczenia ceny referencyjnej nie nastąpił zakup paliwa gazowego na potrzeby związane z bilansowaniem systemu dystrybucyjnego – obowiązuje poprzednia CRG.
- f) OSD ustala CRG w [zł/kWh] z dokładnością do 4 (czterech) miejsc po przecinku. Bilansowanie handlowe obszarów dystrybucyjnych przyłączonych do systemu przesyłowego prowadzi OSP, na zasadach określonych w IRiESP.

22.2. Bilansowanie fizyczne

- a) W celu zrównoważenia ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobieranego z obszarów dystrybucyjnych tworzących system dystrybucyjny, OSD na bieżąco steruje pracą systemu dystrybucyjnego.
- b) W przypadku, gdy instrumenty regulacyjne dostępne OSD są niewystarczające, OSD może wprowadzić w stosunku do ZUD, którzy spowodowali sytuację niedoboru lub nadmiaru paliwa gazowego w strefie dystrybucyjnej ograniczenia:
 - 1) w dostarczaniu paliwa gazowego w punktach wejścia w sytuacji nadmiaru paliwa gazowego,
 - 2) w poborze paliwa gazowego w punktach wyjścia w sytuacji niedoboru paliwa gazowego.
- c) OSD przekazuje OSW informacje o zaalokowanych do poszczególnych ZUD ilościach paliwa gazowego, dotyczące PZD realizowanych w punktach wejścia znajdujących się na styku z systemami gazowymi tych operatorów.

22.3. Bilansowanie handlowe w obszarach dystrybucyjnych innych niż przyłączone do sieci OSP.

- a) ZUD jest zobowiązany do utrzymania bilansu ilości paliwa gazowego dostarczanego przez niego w punkcie wejścia i pobieranego przez niego w punktach wyjścia w ramach danego obszaru dystrybucyjnego.

- b) Bilansowanie handlowe w ramach obszarów dystrybucyjnych dokonywane jest jeżeli paliwo gazowe do tego obszaru jest dostarczane przez więcej niż jednego ZUD.
- c) Bilansowanie handlowe przeprowadzane jest w okresach bilansowych określonych w umowie dystrybucyjnej, dla każdego obszaru dystrybucyjnego odrębnie.
- d) W celu ustalenia niezbilansowania ZUD, ilości paliwa gazowego dostarczone i pobrane przez niego w ramach danego obszaru dystrybucyjnego określone są w oparciu o pomiary dla punktów wyjścia oraz zasady alokacji określone w pkt. 21 dla punktów wejścia.
- e) W ramach bilansowania handlowego OSD wyznacza ilości paliwa gazowego dostarczone przez ZUD w punktach wejścia i pobrane w punktach wyjścia w danym obszarze dystrybucyjnym. Wyznaczone ilości paliwa gazowego dla ZUD w poszczególnych punktach wejścia i wyjścia określone są w Handlowym Raporcie Dystrybucji (HRD) oraz Handlowym Raporcie Niezbilansowania (HRN).
- f) OSD określa, dla każdego okresu bilansowego, niezbilansowanie ZUD jako różnicę pomiędzy ilością paliwa gazowego pobraną we wszystkich punktach wyjścia określoną na podstawie wskazań układu pomiarowego i ilością paliwa gazowego dostarczoną do wszystkich punktów wejścia w danym obszarze dystrybucyjnym określoną na podstawie alokacji zgodnie z pkt. 21, zgodnie ze wzorem:

$$DNS_n = S_n - \sum_{j=1}^{J_n} Q'_{n,j}$$

gdzie:

DNS_n – niezbilansowanie ZUD o indeksie n ,

S_n – ilość paliwa gazowego pobrana przez ZUD o indeksie n we wszystkich punktach wyjścia w danym obszarze dystrybucyjnym określona na podstawie wskazań układu pomiarowego,

J_n – ilość punktów wejścia, w których ZUD o indeksie n dostarcza paliwo gazowe,

$Q'_{n,j}$ – ilość paliwa gazowego dostarczona przez ZUD o indeksie n we wszystkich punktach wejścia do danego obszaru dystrybucyjnego określona na podstawie alokacji wykonanej zgodnie z pkt. 21.

- g) Wartość niezbilansowania ZUD jest określana przez OSD w HRN. Niezbilansowanie ZUD wyrażane jest w [kWh].
- h) Po zakończeniu każdego okresu bilansowego, gdy wartość niezbilansowania ZUD w danym obszarze dystrybucyjnym jest większa od zera, tzn. pobrał on z systemu dystrybucyjnego więcej paliwa gazowego niżeli dostarczył, jest on zobowiązany rozliczyć pobraną ilość paliwa gazowego uiszczając na rzecz OSD opłatę określoną w następujący sposób:

$$OPM = MOD(DNS_n) \cdot CRG$$

gdzie:

OPM – opłata z tytułu bilansowania,

MOD – wartość bezwzględna,

DNS_n – niezbilansowanie ZUD o indeksie n ,

CRG – cena referencyjna gazu.

- g) Po zakończeniu każdego okresu bilansowego, gdy wartość niezbilansowania jest mniejsza od zera (0), OSD jest zobowiązany rozliczyć niepobrany przez ZUD ilość paliwa gazowego uiszczając na rzecz ZUD opłatę określoną w następujący sposób:

$$OPM = MOD(DNS_n) \cdot CRG$$

gdzie:

- OPM – opłata z tytułu bilansowania,
- MOD – wartość bezwzględna,
- DNS_n – niezbilansowanie ZUD o indeksie n,
- CRG – cena referencyjna gazu.

- i) Po dokonaniu rozliczenia, o którym mowa w pkt. 22.3.e i 22.3.g wartość DNS ustala się na „0” (zero).

22.4. Przekazywanie informacji w ramach alokacji i bilansowania systemu dystrybucyjnego.

- a) OSW ustala z OSD do czwartego (4) dnia roboczego następującego po okresie rozliczeniowym, w formie protokołu:
- 1) ilości paliwa gazowego dostarczone do punktu wyjścia systemu dystrybucyjnego na połączeniach z systemem współpracującym,
 - 2) wartość ciepła spalania tego paliwa gazowego, dostarczonego do punktu wyjścia,
 - 3) dokonuje alokacji ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w danym okresie rozliczeniowym dla ZUD, odbierającego paliwo gazowe w tym punkcie wyjścia.
- b) W terminie dwóch (2) dni roboczych od dnia uzgodnienia pomiędzy OSW i OSD ilości paliwa gazowego, dostarczanych do punktu wejścia, nie później niż do siódmego (7) dnia następującego po okresie rozliczeniowym, OSW i OSD podpisują protokół z alokacji dla ZUD (ZUP) ilości paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w okresie rozliczeniowym w punkcie wejścia do obszaru dystrybucyjnego na połączeniu z systemem gazowym.
- c) Handlowe Raporty HRD i HRN stanowią podstawę wystawienia faktury. Raporty te udostępniane są ZUD oraz OSW, który współpracuje z OSD w danym punkcie.
- d) OSD sporządza, dla każdego obszaru dystrybucyjnego i dla każdego ZUD Handlowy Raport Dystrybucji, który zawiera zbiorcze zestawienie danych stanowiących podstawę rozliczenia usług dystrybucji w podziale na poszczególne grupy taryfowe zgodnie ze wzorem publikowanym przez OSD na jego stronie internetowej.
- e) Jeżeli z przyczyn technicznych nie będzie możliwe wyznaczenie wielkości podawanych w HRD lub HRN, OSD dokona ich szacowania na podstawie ilości paliwa gazowego określonych w ZZZ, a następnie skoryguje w kolejnych okresach rozliczeniowych.
- f) W przypadku ustalenia, w kolejnych okresach rozliczeniowych, iż wcześniejsze wyznaczenie lub alokacja ilości paliwa gazowego obarczona była błędem, zweryfikowane ilości zostaną uwzględnione w okresie rozliczeniowym, w którym dokonano weryfikacji.
- g) W terminie do siódmego (7) dnia następującego po zakończeniu miesiąca gazowego, OSD sporządza HRD oraz fakturę podstawową, a następnie przekazuje je ZUD.
- h) W terminie do dwudziestego pierwszego (21) dnia następującego po okresie bilansowym, OSD sporządza HRN oraz fakturę dodatkową, a następnie przekazuje je ZUD.

- i) Na zgodny wniosek ZUD, dostarczających paliwo gazowe do punktu wejścia, informacje o zaalokowanych ilościach paliwa gazowego oraz maksymalnej godzinowej ilości paliwa gazowego w okresie rozliczeniowym w tym punkcie przypisanych jednemu z tych ZUD, OSD przekazuje innemu/innym ZUD w terminie siedmiu (7) dni po zakończeniu okresu rozliczeniowego.

23. Zarządzanie ograniczeniami w systemie dystrybucyjnym

23.1. Przyczyny powstawania ograniczeń systemowych

- a) Ograniczenia systemowe mogą wystąpić w systemie dystrybucyjnym w związku z:
 - 1) ograniczoną przepustowością sieci lub systemowych obiektów technologicznych,
 - 2) koniecznością utrzymywania minimalnych ciśnień w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
 - 3) koniecznością utrzymania stabilnych parametrów jakościowych paliwa gazowego w systemie dystrybucyjnym,
 - 4) prowadzeniem prac w systemie dystrybucyjnym lub w systemach współpracujących,
 - 5) wystąpieniem sytuacji awaryjnej,
 - 6) działaniami ZUD, jego dostawców lub Odbiorców niezgodnymi z postanowieniami IRiESD lub umowy dystrybucyjnej/kompleksowej,
 - 7) przypadkami określonymi w Ustawie o zapasach, tj.:
 - zagrożeniem bezpieczeństwa paliwowego państwa,
 - nieprzewidzianym wzrostem zużycia gazu ziemnego przez Odbiorców,
 - wystąpieniem zakłóceń w przywozie gazu ziemnego,
 - awariami w sieciach operatorów systemów gazowych,
 - zagrożeniem bezpieczeństwa funkcjonowania sieci gazowych,
 - zagrożeniem bezpieczeństwa osób,
 - zagrożeniem wystąpienia znacznych strat materialnych,
 - koniecznością wypełnienia przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych.

23.2. Działania operatora na rzecz efektywnego wykorzystania przepustowości systemu dystrybucyjnego.

- a) OSD prowadzi działania mające na celu efektywne wykorzystanie przepustowości systemu dystrybucyjnego w celu realizacji usług dystrybucji na rzecz ZUD i podmiotów występujących z wnioskiem o świadczenie usług dystrybucji. Wzory wniosków o określenie warunków przyłączenia określa OSD.
- b) Działania związane z efektywnym wykorzystaniem przepustowości systemu dystrybucyjnego obejmują między innymi:
 - 1) analizę potencjalnych obszarów rozwoju rynku gazu na terenie funkcjonowania Operatora i odpowiednie dostosowanie Planów Rozwoju OSD,
 - 2) programowanie rozwoju systemu dystrybucyjnego planowanego terminu rozpoczęcia odbioru lub dostarczania paliwa gazowego,

- 3) rozbudowę systemu dystrybucyjnego zgodnie z założeniami Planu Rozwoju i wydanymi warunkami przyłączenia,
 - 4) monitorowanie parametrów technicznych i jakościowych paliwa gazowego,
 - 5) zarządzanie pracą systemu przy wykorzystaniu procedur nominacji,
 - 6) wprowadzanie opłat za działania niezgodne z IRiESD i umową dystrybucyjną, które mają za zadanie zmotywowanie ZUD do unikania sytuacji mogących powodować ograniczenia w systemie dystrybucyjnym.
- c) W celu efektywnego wykorzystania istniejących możliwości technicznych systemu, OSD monitoruje wykorzystanie zamówionych przepustowości przez ZUD.
- d) Jeżeli w trakcie rozpatrywania nowego wniosku o usługę dystrybucji okaże się, że brak jest wolnej przepustowości technicznej, a w ramach dotychczas realizowanych umów istnieją zarezerwowane, a niewykorzystywane przepustowości, OSD może wystąpić do ZUD, który wykorzystuje mniej niż 80 % zarezerwowanej mocy umownej systemu dystrybucyjnego, przez okres kolejnych sześciu (6) miesięcy, w tym od grudnia do marca (roku następnego), z propozycją rezygnacji z prawa do niewykorzystywanej przez niego przepustowości.
- e) Jeżeli na skutek zmian warunków umowy dystrybucyjnej lub jej wypowiedzenia pojawi się wolna przepustowość techniczna w systemie dystrybucyjnym, która może być udostępniona jako ciągła, OSD udostępnia tę przepustowość ZUD, który zawarł umowę dystrybucyjną na zasadach przerywanych, zgodnie z postanowieniami IRiESD i Taryfy.
- 23.3. Wstrzymanie, ograniczanie lub wznawianie dostaw do punktów wyjścia**
- a) Wstrzymanie lub ograniczenie dostaw do punktów wyjścia może nastąpić:
- 1) z inicjatywy ZUD na podstawie zlecenia przekazanego do OSD w przypadkach określonych w Ustawie Prawo energetyczne i w pkt 14.7;
 - 2) z inicjatywy OSD w sytuacji:
 - wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych,
 - instalacja gazowa znajdująca się za punktem wyjścia z systemu dystrybucyjnego stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska,
 - gdy nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych,
 - gdy zwłoka z zapłatą ze strony ZUD wynosi co najmniej 30 dni po upływie terminu płatności i po spełnieniu innych wymagań jeżeli takie przewidują przepisy powszechnie obowiązującego prawa,
 - gdy Odbiorca w gospodarstwie domowym zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe, co najmniej przez okres trzydziestu (30) dni po upływie terminu płatności, jeżeli pomimo powiadomienia na piśmie Odbiorcy o zamiarze wstrzymania dostarczania paliwa gazowego, Odbiorca ten nie uregulował zaległych i bieżących należności w okresie czternastu (14) dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.
 - prowadzenia prac remontowych lub modernizacyjnych, o których mowa w rozdziale 17 IRiESD.
- b) Wznowienie dostaw do punktu systemu może nastąpić po ustaniu przyczyn wstrzymania, o których mowa powyżej lub na wniosek ZUD, w przypadkach wstrzymania lub

ograniczenia dostaw, o których mowa w punkcie pkt. 23.3.a, na podstawie zlecenia przekazanego do OSD.

- c) W sytuacjach, o których mowa w pkt. 23.3.a OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki wstrzymania dostaw lub skutki wprowadzonych ograniczeń.
- d) Koszty związane ze wstrzymywaniem, ograniczaniem i wznawianiem dostaw paliwa gazowego pokrywane są na zasadach i w wysokości określonych w Taryfie.

23.4. Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku niezgodności dostaw paliwa gazowego z zatwierdzoną nominacją ZUD

- a) OSD planuje ruch systemu dystrybucyjnego na podstawie nominacji przekazanych przez ZUD i zatwierdzonych w sposób opisany w IRiESD.
- b) W przypadku, gdy ilości paliwa gazowego przekazane do dystrybucji są niezgodne z zatwierdzonymi nominacjami, OSD podejmuje dodatkowe czynności związane z dostosowaniem pracy systemu do nowych warunków i zapobieżenia ewentualnym ograniczeniom systemowym.
- c) W przypadku, gdy niezgodność, o której mowa w pkt. 23.4.b, przekracza zakres dopuszczalnej tolerancji, o której mowa w pkt. 20.1.n OSD naliczy dodatkowe opłaty zgodnie z postanowieniami pkt. 23.5.

23.5. Sposób naliczania opłaty za niedotrzymanie zatwierdzonych nominacji ZUD

- a) Opłata za niedotrzymanie dobowych ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej nominacji w punkcie wyjścia jest naliczana w następujący sposób:
 - 1) względne niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia oblicza się wg wzoru:

$$PNWW = \left[\frac{MOD(NZ - IG)}{NZ} \right] \cdot 100\%$$

gdzie:

PNWW – względne niedotrzymanie nominacji ZUD w punkcie wyjścia,

MOD – wartość bezwzględna,

NZ – dobową ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji ZUD,

IG – dobową ilość paliwa gazowego odbierana przez ZUD.

- 2) jeśli $PNWW > 10\%$, OSD nalicza i pobiera opłatę za niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia, którą kalkuluje się według poniższego wzoru:

$$ONWW = (PNWW - 10\%) \cdot NZ \cdot 0,01 \cdot CRG$$

gdzie:

ONWW – opłata za niedotrzymanie ilości paliwa gazowego określonych w zatwierdzonej nominacji ZUD w punkcie wyjścia

PNWW – względne niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia,

NZ – dobową ilość paliwa gazowego określona w zatwierdzonej nominacji ZUD,

CRG – cena referencyjna gazu dla danego miesiąca,

- 3) w przypadku, gdy na danym punkcie wyjścia nominowana została zerowa wartość ilości dobowej ($NZ = 0$), OSD nalicza i pobiera opłatę za niedotrzymanie nominacji w punkcie wyjścia (ONWW), którą oblicza się według poniższego wzoru:

$$ONWW = IG \cdot 0,01 \cdot CRG$$

gdzie:

IG – dobowa ilość paliwa gazowego odbierana przez ZUD.

CRG – cena referencyjna gazu dla danego miesiąca,

- b) OSD nie pobiera opłat za niedotrzymanie zatwierdzonych nominacji w punktach wyjścia jeżeli niedotrzymanie zatwierdzonej nominacji nastąpiło z przyczyn zależnych od OSD, w tym z powodu awarii w systemie dystrybucyjnym OSD.

23.6. Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku dostarczenia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD.

- a) Z zastrzeżeniem pkt. 23.6.b OSD odmawia odebrania w punkcie wejścia do systemu dystrybucyjnego paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD.
- b) W przypadku stwierdzenia, że do systemu dystrybucyjnego zostało dostarczone paliwo gazowe o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, OSD określi zasięg oraz skalę mogącego wystąpić zakłócenia oraz podejmie jedno z poniższych działań:

- 1) dopuści warunkowo do transportu całość lub część paliwa gazowego o parametrach jakościowych niezgodnych z IRiESD, pod warunkiem, że zasięg i skala zakłócenia nie wpłynie negatywnie na realizację umów dystrybucyjnych innych ZUD,
- 2) wstrzyma przyjęcie paliwa gazowego oraz realizację umowy dystrybucyjnej ZUD w całym lub części obszaru dystrybucyjnego połączonych hydraulicznie, niezwłocznie informując ZUD lub OSW do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia parametrów jakościowych zgodnych z IRiESD, jeśli uzna, iż zasięg i skala zakłócenia może wpłynąć negatywnie na realizację umów dystrybucyjnych lub mieć negatywny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania systemu dystrybucyjnego,
- 3) niezwłocznie informuje ZUD lub OSP o wstrzymaniu, o którym wyżej mowa.

- c) OSD może wstrzymać przyjmowanie paliwa gazowego w punktach, o których mowa w pkt. 23.6.a oraz realizację wszystkich PZD z tego punktu wejścia do czasu ustania zakłócenia i przywrócenia parametrów jakościowych zgodnych z obowiązującymi przepisami.

23.7. Zarządzanie ograniczeniami systemowymi w przypadku wystąpienia ograniczeń kontraktowych

- a) OSD prowadzi bieżącą ocenę wykorzystania zarezerwowanej przepustowości z uwzględnieniem aktualnie świadczonych usług dystrybucji w ramach zawartych umów dystrybucji, umów kompleksowych oraz przyjętych wniosków o świadczenie usług dystrybucji. Analizy te mają na celu zapobieganie możliwości blokowania przepustowości w systemie dystrybucyjnym i powstawania ograniczeń kontraktowych.
- b) W przypadku powstania ograniczeń kontraktowych, które uniemożliwiają zawarcie OSD umowy dystrybucyjnej lub przyjęcia do realizacji kolejnego zlecenia PZDR, OSD dołoży starań w celu ich zmniejszenia i umożliwienia zawarcia umowy przynajmniej na zasadach przerywanych.
- c) Jeżeli w trakcie rozpatrywania nowego wniosku o usługę dystrybucji okaże się, że brak jest wolnej przepustowości technicznej, a w ramach dotychczas realizowanych umów istnieją zarezerwowane, a nie wykorzystane przepustowości, OSD po konsultacji z Prezesem URE wzywa ZUD, który wykorzystuje mniej niż 80 % zarezerwowanej mocy umownej systemu dystrybucyjnego, przez okres sześciu kolejnych miesięcy, w tym

od grudnia do marca (roku następnego), do zrezygnowania w ciągu trzydziestu dni z prawa do niewykorzystywanej przez niego przepustowości.

- d) Jeżeli na skutek zmian warunków umowy dystrybucji lub jej wypowiedzenia pojawi się wolna przepustowość techniczna w systemie dystrybucyjnym, która może być udostępniona jako ciągła, OSD w pierwszej kolejności zaoferuje uwolnioną przepustowość ZUD, którzy zawarli umowę dystrybucyjną na warunkach przerywanych.

24. Sposoby postępowania w sytuacjach awaryjnych

24.1. Awarie i ich usuwanie

- a) W przypadku wystąpienia awarii lub zakłócenia w przepływie paliwa gazowego, OSD ma obowiązek przystąpić niezwłocznie do ich usunięcia.
- b) Na terenie działania OSD dostępne są alarmowe numery telefonów, które służą użytkownikom systemu oraz innym podmiotom do zgłaszania informacji związanych z wystąpieniem awarii w obszarze funkcjonowania systemu dystrybucyjnego. Informacja o alarmowych numerach telefonów dostępna jest na stronach internetowych OSD.
- c) W przypadku otrzymania informacji o nieprawidłowościach w działaniu systemu gazowego, dyspozytor informuje odpowiednie służby, które podejmują natychmiastowe działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa mienia i osób oraz zapewnienia ciągłości dostaw.
- d) Przy zabezpieczeniu i usuwaniu skutków awarii odpowiednie służby OSD współpracują z innymi służbami takimi jak policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe.
- e) Na obszarze systemu dystrybucyjnego objętym skutkami awarii lub działań związanych z ich usuwaniem OSD może wprowadzić ograniczenia w dystrybucji paliwa gazowego.
- e) Skutki awarii wynikających ze stanu technicznego instalacji i urządzeń użytkowanych przez ZUD lub Odbiorców, zawinionych przez ZUD lub Odbiorców obciążają odpowiednio ZUD lub Odbiorców.

24.2. Współdziałanie w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego

- a) ZUD opracowuje procedury postępowania na wypadek wystąpienia zaburzeń w dostarczaniu paliw gazowych, a w szczególności nieprzewidzianego wzrostu zużycia paliwa gazowego przez Odbiorców, wystąpienia zakłóceń w dostawach paliwa gazowego, wystąpienia sytuacji awaryjnej w instalacji Odbiorcy lub dostawcy ZUD. Procedury oraz ich aktualizacje są przedkładane OSD niezwłocznie jednak nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy dystrybucyjnej lub 14 dni od dnia dokonania aktualizacji procedury.
- b) W przypadku wystąpienia zakłóceń w dostawach paliwa gazowego do systemu dystrybucyjnego lub nieprzewidzianego wzrostu jego zużycia przez Odbiorców ZUD, ZUD podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie temu zagrożeniu, w szczególności określone w procedurach postępowania, o których mowa pkt. 24.2.a. Ponadto ZUD zajmujący się obrotem paliw gazowych informuje niezwłocznie OSD o możliwości wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego na określonym obszarze, bezpieczeństwa osób lub zagrożenia wystąpienia znacznych strat materialnych.

- c) Po podjęciu wszelkich działań umożliwiających zaspokojenie potrzeb swoich Odbiorców na paliwo gazowe ZUD zawiadamia OSD o wystąpieniu zdarzeń, o których mowa w pkt. 24.2.b i podjętych działaniach w celu zapewnienia bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego swoim Odbiorcom lub o braku możliwości zapewnienia tego bezpieczeństwa w terminie umożliwiającym podjęcie działań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostarczania paliwa gazowego Odbiorcom i prawidłowe funkcjonowanie systemu dystrybucyjnego.
- d) Po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w pkt. 24.2.c lub w przypadku wystąpienia gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji lub sieci, powodującego przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości zagrażającą bezpieczeństwu funkcjonowania systemu dystrybucyjnego OSD podejmuje niezbędne działania mające na celu zapewnienie lub przywrócenie prawidłowego funkcjonowania tego systemu.

24.3. Sporządzanie oraz realizacja planu wprowadzania ograniczeń

- a) Zasady opracowywania planów ograniczeń oraz ich wprowadzania reguluje Ustawa o zapasach oraz akty wykonawcze do niej.
- b) Uwzględniając znaczenie Odbiorców dla funkcjonowania gospodarki lub funkcjonowania państwa, w tym zadania przez nich wykonywane oraz konieczność ich ochrony przed ograniczeniami - ograniczeniami w poborze gazu ziemnego objęci są Odbiorcy spełniający łącznie następujące warunki:
 - 1) pobierający gaz ziemny w punkcie wyjścia z systemu gazowego, jeżeli suma mocy umownych określonych w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2 albo ust. 3 Ustawy Prawo Energetyczne dla tego punktu wyjścia wynosi co najmniej 417 m³/h (4.580 kWh/h),
 - 2) którzy zostali ujęci w planach wprowadzania ograniczeń, o których mowa w art. 58 ust. 1 ustawy o zapasach.
- c) Plany wprowadzania ograniczeń określają maksymalne godzinowe i dobowe ilości poboru paliwa gazowego przez poszczególnych Odbiorców przyłączonych do systemu dystrybucyjnego, dla poszczególnych stopni zasilania.
- d) Odbiorcy przyłączeni do systemu dystrybucyjnego i podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego, informują OSD do dnia 31 lipca każdego roku, o minimalnej objętości gazu ziemnego, którego pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych i odpowiada maksymalnemu dozwolonemu poborowi paliwa gazowego w 10 stopniu zasilania.
- e) ZUD jest zobowiązany do przekazania do OSD do 31 lipca informacji o Odbiorcach ZUD, podlegających ograniczeniom w poborze paliwa gazowego zgodnie z Ustawą o zapasach i przyłączanych do systemu dystrybucyjnego OSD.
- f) Jeżeli Odbiorca podlegający ograniczeniom w poborze paliwa gazowego pobiera w danym punkcie wyjścia paliwo gazowe m.in. w celu realizacji zadań nie objętych ograniczeniami w poborze lub dostarcza paliwo gazowe do Odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych, uwzględnia on w informacji, o której mowa w pkt. 24.3.e objętości paliwa gazowego potrzebne dla zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania

obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań nie objętych ograniczeniami w poborze oraz ilości przekazywane Odbiorcom końcowym w gospodarstwach domowych.

- g) OSD może dokonać weryfikacji informacji podanych przez Odbiorców, dotyczących minimalnych objętości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.
- h) Czynności weryfikacyjne wykonują na zlecenie OSD autoryzowani audytorzy w dziedzinie energetyki przemysłowej, po okazaniu certyfikatu oraz po doręczeniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej upoważnienia do przeprowadzenia kontroli działalności przedsiębiorcy wystawionego przez OSD.
- i) Minimalne godzinowe i dobowe objętości paliwa gazowego, których pobór nie powoduje zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, określone w trakcie weryfikacji, zostają wprowadzone do planu wprowadzania ograniczeń jako odpowiadające 10 stopniowi zasilania.
- j) OSD sporządza plany wprowadzania ograniczeń na podstawie posiadanych przez niego danych, informacji uzyskanych od ZUD i Odbiorców.
- k) Po zatwierdzeniu planu ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje ZUD (o którym mowa w pkt. 24.3.e) oraz Odbiorców (o których mowa w pkt 24.3.b), o ustalonej dla Odbiorców, w zatwierdzonym planie wprowadzania ograniczeń, maksymalnej ilości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania, z zastrzeżeniem pkt. 24.3.m.
- l) W przypadku, gdy Odbiorca przyłączony do systemu dystrybucyjnego i podlegający ograniczeniom, dla danego punktu wyjścia z systemu dystrybucyjnego ma zawartą umowę sprzedaży gazu z więcej niż jednym ZUD, po zatwierdzeniu planu wprowadzania ograniczeń przez Prezesa URE, OSD informuje poszczególnych ZUD o zatwierdzeniu planu dla tego Odbiorcy, bez podawania wartości maksymalnych ilości poboru gazu ziemnego w poszczególnych stopniach zasilania.
- m) Maksymalne objętości poboru paliwa gazowego w poszczególnych stopniach zasilania określone w zatwierdzonych planach wprowadzania ograniczeń, stają się integralną częścią umów sprzedaży, umów dystrybucyjnych, umów przesyłowych oraz umów kompleksowych.
- n) ZUD oraz Odbiorcy, o których mowa w pkt. 24.3.e zobowiązani są dostosować się do ograniczeń poboru gazu ziemnego, polegających na ograniczeniu maksymalnej godzinowej i dobowej ilości poboru gazu ziemnego stosownie do komunikatów OSP ogłaszanych w trybie i na zasadach określonych w Ustawie o zapasach.
- o) OSD nie ponosi odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem Rady Ministrów oraz decyzjami OSP.

25. Układy pomiarowe i zasady dokonywania pomiarów

25.1. Zasady Ogólne

- a) Określenia objętości paliwa gazowego transportowanego w ramach świadczonej usługi dystrybucji, OSD dokonuje na podstawie:

- 1) rzeczywistych danych pomiarowych uzyskanych z urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego,
 - 2) danych szacunkowych obliczonych zgodnie z algorytmami określonymi w normach wymienionych w pkt. 5.11 w przypadku awarii układów pomiarowo rozliczeniowych.
 - 3) danych szacunkowych obliczonych zgodnie z przyjętą przez OSD metodologią i w zgodzie z obowiązującymi przepisami w przypadku punktów wyjścia WS, w których nie został zamontowany gazomierz z rejestracją i funkcją przechowywania w pamięci wielkości pomiarowych, o których mowa w pkt. 25.2.
- b) Urządzenia wchodzące w skład każdego układu pomiarowego muszą posiadać ważną cechę legalizacyjną i/lub zatwierdzenie typu oraz certyfikaty i dopuszczenia określone w przepisach prawa dla danego urządzenia.
 - c) Koszty związane z legalizacją urządzeń pomiarowych zainstalowanych na punktach wejścia i wyjścia, do których OSD posiada tytuł prawny ponosi OSD. Koszty związane z legalizacją układów pomiarowych, do których OSD nie posiada tytułu prawnego ponosi właściciel układu.
 - d) Dla podmiotów pobierających paliwo gazowe z sieci dystrybucyjnej miejsce zainstalowania układu pomiarowego i jego wyposażenie określa OSD w warunkach przyłączenia oraz umowie o przyłączenie.
 - e) Elementem układu pomiarowego mogą być urządzenia do zdalnej transmisji danych pomiarowych do OSD. Wymagania dla tych urządzeń, sposób realizacji transmisji, rodzaj i zakres transmitowanych danych będzie każdorazowo określany przez OSD w warunkach przyłączenia oraz umowie o przyłączenie.
 - f) Wszystkie elementy wchodzące w skład układu pomiarowego muszą być przystosowane do plombowania. OSD dokonuje oplombowania wyżej wymienionych elementów i urządzeń z wykorzystaniem jednorazowych plomb z unikalnymi numerami identyfikacyjnymi.
 - g) Zastosowanie do pomiarów rozliczeniowych gazomierzy i urządzeń pomiarowych nie objętych wymogami dokumentów wymienionymi w pkt. 5.11, wymaga akceptacji OSD zawartej w umowie.
- 25.2. Układy pomiarowe – rodzaje urządzeń pomiarowych
- a) Stosowane są różne konfiguracje układów pomiarowych zainstalowanych w punktach wejścia i wyjścia. W skład układów pomiarowo-rozliczeniowych, zależnie od wymagań i przeznaczenia, wchodzi między innymi następujące urządzenia:
 - 1) gazomierz – urządzenie pomiarowe do zliczania objętości przepływającego przez niego paliwa gazowego w warunkach rzeczywistego pomiaru,
 - 2) przelicznik do gazomierza – elektroniczne urządzenie pomiarowe służące do przeliczania zmierzonej przez gazomierz objętości paliwa gazowego w warunkach pomiarowych na objętość paliwa gazowego w warunkach normalnych. W przelicznikach do gazomierzy stosuje się przeliczanie objętości typu PTZ lub GNG,
 - 3) rejestrator do gazomierza – elektroniczne urządzenie pomiarowe rejestrujące objętość przepływającego paliwa gazowego w warunkach pomiaru. Rejestratory

mogą być stosowane przy ciśnieniach paliwa gazowego nie przekraczających 2,5 kPa i współpracować z gazomierzami wyposażonymi w nadajniki impulsów,

- 4) przetworniki - urządzenia elektroniczne przetwarzające mierzoną wartość nieelektryczną na elektryczną,
- 5) chromatografy - urządzenia elektroniczne wykonujące analizę próbki paliwa gazowego metodą chromatograficzną, celem określenia parametrów jakościowych badanego paliwa gazowego,
- 6) gęstościomierze - urządzenia elektroniczne zainstalowane w punktach wejścia i wyjścia mierzące i wyliczające gęstość paliwa gazowego,
- 7) wilgotnościomierze - urządzenia elektroniczne mierzące i określające temperaturę punktu rosy wody w badanym paliwie gazowym dla określonych warunków ciśnienia i temperatury.

- b) Przeliczniki i rejestratory do gazomierza służące do pomiarów objętości dystrybuowanego paliwa gazowego, pracują według czasu standardowego UTC+1 przez cały rok gazowy. OSD rozlicza ZUD zgodnie z czasem urzędowym.

25.3. Układy pomiarowe – wymagania techniczne

- a) Rodzaj i typ urządzeń wchodzących w skład układu pomiarowego w danym punkcie wejścia lub wyjścia przyłączanym do systemu dystrybucyjnego zostanie określony przez OSD w warunkach przyłączenia do systemu dystrybucyjnego oraz umowie o przyłączenie.

25.4. Pomiary

- a) OSD dokonuje pomiarów w zakresie niezbędnym do rozliczenia usługi dystrybucji paliwa gazowego oraz określenia ilości paliwa gazowego będącego przedmiotem sprzedaży dokonywanej przez ZUD lub OSD na rzecz Odbiorców.
- b) Pomiary parametrów jakościowych dystrybuowanego paliwa gazowego wykonywane są na rzecz OSD przez OSW w wyznaczonych przez nich punktach systemu gazowego.
- c) W punktach wyjścia do Odbiorców oraz punktach wejścia, na połączeniu z systemem OSW, w których OSD posiada tytuł prawny do układów pomiarowo-rozliczeniowych, OSD prowadzi, w zależności od wyposażenia danego układu, pomiary następujących wielkości i parametrów paliwa gazowego:
 - 1) w punktach wejścia do systemu dystrybucyjnego w zakresie:
 - godzinowej objętości paliwa gazowego,
 - dobowej objętości paliwa gazowego,
 - miesięcznej objętości paliwa gazowego,
 - maksymalnej godzinowej objętości paliwa gazowego w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym,
 - minimalnego ciśnienia w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym. Jako minimalne ciśnienie w danym miesiącu przyjmuje się minimalne dobowe ciśnienie zarejestrowane w danym miesiącu gazowym.
 - 2) w punktach wyjścia typu WR wyposażonych w rejestratory lub przeliczniki do gazomierzy w zakresie:
 - godzinowej objętości paliwa gazowego, o ile istnieje taka techniczna możliwość,
 - dobowej objętości paliwa gazowego,

- miesięcznej objętości paliwa gazowego,
 - maksymalnej godzinowej objętości paliwa gazowego w danej dobie gazowej lub miesiącu gazowym.
- 3) w punktach wyjścia typu WR nie wyposażonych w rejestratory lub przeliczniki do gazomierzy, w zakresie miesięcznej objętości paliwa gazowego, przy czym jako moc wykonana w danym okresie rozliczeniowym przyjmuje się moc umowną.
- 4) w punktach wyjścia typu WS w zakresie objętości paliwa gazowego.
- d) OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych może dokonywać częstszych odczytów układów pomiarowo-rozliczeniowych niż określono w pkt. 25.4.c lub Taryfie, odpłatnie na podstawie Taryfy lub odrębnej umowy zawartej z ZUD.
- e) W przypadku przeciążenia lub uszkodzenia gazomierza w punkcie wejścia, m.in. w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego na połączeniu z OSW lub punkcie wyjścia, spowodowanego zwiększeniem przez ZUD lub Odbiorcę ZUD poboru paliwa gazowego powyżej górnej granicy zakresu pomiaru strumienia objętości, gazomierz powinien zostać poddany ponownej legalizacji. Wszystkie koszty związane z przeprowadzeniem legalizacji ponownej, w szczególności: koszty transportu, legalizacji oraz ewentualnej naprawy, demontażu i montażu gazomierza i układu pomiarowo-rozliczeniowego, ponosi ZUD, po przedstawieniu przez OSD dokumentów potwierdzających poniesione koszty.
- f) Jeżeli OSD nie przysługuje tytuł prawny do urządzeń pomiarowych zainstalowanych w punkcie wejścia, m.in. w miejscu fizycznego dostarczania paliwa gazowego na połączeniu z OSW lub wyjścia, OSW, Odbiorca, któremu przysługuje tytuł prawny do urządzeń zainstalowanych w tym punkcie oraz ZUD zapewnią dostęp OSD do urządzeń pomiarowo-rozliczeniowych, wykonywanie pomiarów wielkości określonych w pkt. 25.4.c oraz przekazywanie do OSD danych pomiarowych.
- 25.5. Sposób wykonywania odczytów układów pomiarowych przez OSD w punktach wyjścia z sieci dystrybucyjnej
- a) OSD prowadzi odczyty układów pomiarowych w punktach wyjścia z systemu dystrybucyjnego z częstotliwością określoną w Taryfie lub umowie.
- b) ZUD zobowiązany jest do:
- 1) przekazywania do OSD na bieżąco wszelkich zmian danych dotyczących Odbiorców paliwa gazowego które zostały przez niego zgłoszone w ramach PZD,
 - 2) weryfikacji i odbierania na bieżąco danych z odczytami OSD oraz informowania OSD o niezgodnościach w otrzymanych danych,
 - 3) przekazywania do OSD odczytów uzyskanych od Odbiorców ZUD.
- c) OSD zobowiązany jest do:
- 1) zachowania cykli odczytowych dla każdego punktu wyjścia zgodnie z Taryfą lub umową,
 - 2) niezwłocznego przekazywania danych odczytowych ZUD nie później niż w terminie 5 dni roboczych, licząc od dnia następnego po wykonanym odczycie,
 - 3) przekazywania ZUD, w terminie do 5 dni roboczych, danych związanych z montażem, demontażem, legalizacją urządzeń pomiarowych w punktach wyjścia,

- 4) oszacowania ilości pobranego paliwa gazowego w przypadku uszkodzenia układów pomiarowych w punkcie wyjścia,
 - 5) przekazywania do ZUD oszacowań w punktach wyjścia typu WS najpóźniej do 7 dni roboczych od daty planowanego odczytu OSD lub zleconego przez ZUD odczytu na dzień rozwiązania umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży z Odbiorcą, jeżeli nie było możliwości jego wykonania pomimo podjętych przez OSD prób.
- d) Dla punktów wyjścia typu WR wyposażonych w gazomierz z przelicznikami lub rejestratorami OSD wykonuje jeden (1) odczyt na ostatni dzień miesiąca gazowego.
 - e) Dla punktów wyjścia typu WR wyposażonych w gazomierz bez przelicznika lub rejestratora do gazomierza, OSD wykonuje jeden (1) odczyt, nie później niż w ciągu 3 pierwszych dni roboczych miesiąca następnego po zakończeniu miesiąca gazowego o ile Taryfa lub umowa nie przewidują inaczej.
 - f) OSD przekazuje ZUD odczyty wskazań układów pomiarowych wykonane poza ustalonym wyżej trybie, związane z:
 - 1) wstrzymaniem dostarczania paliwa gazowego bez demontażu układu pomiarowego lub z demontażem/montażem/wymianą układu pomiarowego, albo rozwiązaniem umowy kompleksowej z Odbiorcą,
 - 2) odczytami kontrolnymi, gdy ZUD zgłosił reklamację dotyczącą:
 - poprawności wskazania układu pomiarowego,
 - ilości zużycia paliwa gazowego,
 - poprawności działania układu pomiarowego.
 - g) Jeżeli dokonany przez OSD odczyt kontrolny zlecony przez ZUD w następstwie reklamacji potwierdzi prawidłowość reklamowanego odczytu lub poprawność działania układu pomiarowego, OSD przysługuje od ZUD zwrot kosztów wykonania odczytu kontrolnego.
 - h) Koszty związane ze sprawdzeniem układu pomiarowego w następstwie stwierdzenia uszkodzenia zabezpieczeń układu pomiarowego pokryje Odbiorca według stawek określonych w Taryfie lub umowie dystrybucyjnej, chyba, że nastąpiło to z przyczyn, za które Odbiorca nie ponosi odpowiedzialności.
- 25.6. System telemetrii. Zdalny odczyt układów pomiarowo-rozliczeniowych i sposób przekazywania danych pomiarowo-rozliczeniowych
- a) Nowobudowane układy pomiarowo – rozliczeniowe w punktach WR powinny być wyposażone w system transmisji danych.
 - b) W przypadku, gdy OSD nie posiada tytułu prawnego do układu pomiarowo rozliczeniowego zainstalowanego w punkcie wejścia lub wyjścia, właściciel tego układu jest zobowiązany, na wniosek OSD, do umożliwienia:
 - 1) zainstalowania przez OSD w danym punkcie wejścia lub wyjścia własnych urządzeń telemetrycznych podłączonych bezpośrednio do układów pomiarowo-rozliczeniowych określonych w pkt. 25.2.a, służących do transmisji danych pomiarowych do OSD,
 - 2) bezpośredniego dostępu do urządzeń telemetrycznych zainstalowanych przez OSD, zgodnie z punktem 25.6.a.1 w danym punkcie wejścia lub wyjścia, celem ich konserwacji i naprawy.

- c) ZUD lub Odbiorca posiadający tytuł prawny do układu pomiarowo rozliczeniowego wyposażonego w urządzenia do transmisji danych pomiarowych w punkcie wyjścia, na wniosek OSD, ma obowiązek uzgodnić z OSD zakres i zasady udostępniania urządzeń do transmisji danych pomiarowo-rozliczeniowych do systemu telemetrii OSD, określone we wniosku. W przypadku odmowy ZUD lub Odbiorcy udostępnienia urządzeń do transmisji danych w zakresie określonym we wniosku, OSD ma prawo zainstalować w tym punkcie własne urządzenia telemetryczne zgodnie z zapisem pkt. 25.6.b.
 - d) OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych na wniosek ZUD lub Odbiorcy, może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny i na których rozliczenia dokonywane są tylko dla jednego ZUD i tylko dla jednego Odbiorcy.
 - e) OSD w miarę posiadanych możliwości technicznych na wniosek OSW, może udostępniać zdalnie dane pomiarowe dotyczące punktu wejścia lub wyjścia, do którego OSD posiada tytuł prawny w sposób określony w porozumieniu o współpracy.
 - f) OSD, OSW, ZUD i Odbiorca pokrywają we własnym zakresie koszty budowy i eksploatacji swoich systemów zdalnego odbioru danych pomiarowo rozliczeniowych z punktów wejścia lub wyjścia dla swoich potrzeb, chyba że umowa dystrybucyjna, porozumienie o współpracy lub umowa o przyłączenie stanowi inaczej.
 - g) W przypadku awarii urządzeń do transmisji danych w punkcie wejścia lub wyjścia, podmiot posiadający tytuł prawny do urządzeń transmisyjnych lub podmiot je eksploatujący, ma obowiązek niezwłocznego poinformowania OSD o zaistniałej awarii oraz podjęcia bez zbędnej zwłoki działań zmierzających do jej usunięcia.
- 25.7. Sprawdzanie prawidłowości działania Układów pomiarowych
- a) Układ pomiarowy stanowiący własność OSD będzie poddawany regularnemu sprawdzaniu przez akredytowane laboratorium lub służby OSD.
 - b) Na pisemne żądanie ZUD, OSD dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania Układu pomiarowego stanowiącego własność OSD, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania.
 - c) ZUD lub Odbiorca ma prawo dokonać sprawdzenia Układu pomiarowego przez niezależne laboratorium posiadające akredytację jednostki certyfikującej uzyskany zgodnie z odrębnymi przepisami. OSD przekazuje Układy pomiarowe do badania laboratoryjnego w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez ZUD lub Odbiorcę.
 - d) Na pisemne żądania OSD, OSW lub podmiot dostarczający paliwo gazowe do danego fizycznego punktu wejścia dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania Układu pomiarowego służącego do określenia wartości ciepła spalania przez niezależne laboratorium posiadające akredytację jednostki certyfikującej uzyskać zgodnie z odrębnymi przepisami. Układ pomiarowy powinien zostać sprawdzony w terminie 21 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez OSD.
 - e) ZUD lub Odbiorca pokrywa koszty sprawdzania prawidłowości działania Układu pomiarowego, wykonanego na jego żądanie w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów urządzenia pomiarowego.

- f) OSD pokrywa koszty sprawdzania prawidłowości działania Układu pomiarowego wykonanego na jego żądanie w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów urządzenia pomiarowego.
- g) Odpowiednio Odbiorca lub ZUD, będący właścicielem Układu pomiarowego, pokrywa koszty jego sprawdzenia, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu.

26. Postanowienie końcowe

26.1. Niniejsza instrukcja wchodzi w życie z dniem 9 maja 2016 r.

26.2. IRiESD wchodzi w życie z dniem opublikowania zatwierdzonej instrukcji na stronie internetowej OSD. Z tym dniem dotychczasowa instrukcja przestaje obowiązywać.